

Beleidsplan Wmo

Iedereen doet mee in Heusden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Samenvatting.....	4
Hoofdstuk 1. Meerjarenbeleid maatschappelijke ondersteuning	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 Functie beleidsplan	5
1.3 Opzet beleidsplan	6
1.3 Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2. De Wmo nader beschouwd.....	8
Hoofdstuk 3. De Wmo in Heusdens perspectief, visie en motto	9
3.1 Uitwerking van de visie.....	9
3.2 Invulling van de visie	10
3.3 Vertaalslag van de visie	11
3.4 Rolverdeling	12
Hoofdstuk 4. Leefbaarheid en Sociale samenhang	14
4.1 Leefbaarheid in Heusden	14
4.2 Formulering ambities.....	16
Hoofdstuk 5. Preventieve ondersteuning jeugd.....	17
5.1 Opgroeien en opvoeden in Heusden	17
5.1.1 Uitwerking gemeentelijke functies.....	18
5.2 Formulering ambities.....	20
Hoofdstuk 6. Informatie, advies en cliëntondersteuning	22
6.1 Het loket in Heusden.....	22
6.2 Formulering ambities.....	23
Hoofdstuk 7. Mantelzorg en Vrijwilligerswerk.....	24
7.1 Mantelzorg en vrijwilligerswerk in Heusden	25
7.1.1 Mantelzorg.....	25
7.1.2 Vrijwilligerswerk	26
7.2 Formulering ambities.....	28
Hoofdstuk 8. Bevorderen van deelname	29
8.1 Fysieke terrein.....	29
8.2 Economisch terrein	30
8.3 Maatschappelijk terrein.	30
8.4 Formulering ambities.....	31
Hoofdstuk 9. Individuele voorzieningen.....	32
9.1 Het Heusdense vangnet.....	32
9.2 Formulering ambities.....	35
Hoofdstuk 10. Ondersteuning bijzondere groepen	36
10.1 De huidige situatie.....	36
10.2 Formulering ambities.....	38
10.2.1 Preventie staat voorop	38
10.2.2 Sluitend ondersteuningsaanbod.....	39
10.3 De aanpak.....	39
Hoofdstuk 11. Volksgezondheid.....	40
11.1 Gezondheid in Heusdens perspectief.....	41
11.1.2 Kernboodschappen.....	41

11.2 Formulering ambities.....	42
Hoofdstuk 12. Verantwoording binnen de Wmo	44
12.1 Horizontale verantwoording.....	44
12.2 Verticale verantwoording.....	44
12.3 Vormgeving verantwoordingsplicht.....	44
Hoofdstuk 13. Financieel kader	45
13.1 Beschikbare budgetten.....	45
13.2 Budgetverdeling	45
13.2.1 Budget individuele voorzieningen.....	45
13.2.2 Budget collectieve voorzieningen.....	46
Hoofdstuk 14. Bundeling, integratie en planning.....	47
Bijlagen.....	53

Samenvatting

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan maatschappelijke ondersteuning "Iedereen doet mee in Heusden". In dit beleidsplan wordt de gemeentelijke visie op maatschappelijke ondersteuning voor de jaren 2008 t/m 2011 geschetst. Het beleidsplan vormt daarmee een beleidskader waarbinnen alle gemeentelijke, van gemeentewege ondersteunde en zo veel mogelijk niet-gemeentelijke activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning plaats moeten vinden. De in dit beleidsplan geformuleerde ambities worden gedurende de looptijd van het plan jaarlijks geactualiseerd.

Centraal in dit beleidsplan staan de negen gemeentelijke prestatievelden zoals die door de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden onderscheiden en het lokaal gezondheidsbeleid zoals dat op grond van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) vierjaarlijks door gemeenten moet worden opgesteld.

Aan elk prestatie- en/of beleidsveld is een hoofdstuk in dit beleidsplan gewijd. Na een korte introductie wordt per prestatieveld de huidige stand van zaken binnen onze gemeente beschreven en wordt elk hoofdstuk vervolgens afgesloten met het formuleren van een aantal ambities dat in de komende jaren verder gestalte moet krijgen. Een schematische samenvatting van de ambities op de verschillende prestatievelden is opgenomen in hoofdstuk 14 van dit beleidsplan. Het gaat in concreto om de prestatievelden:

- leefbaarheid;
- preventief jeugdbeleid;
- informatie, advies en cliëntondersteuning;
- mantelzorg en vrijwilligerswerk;
- participatie;
- individuele voorzieningen;
- maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
- openbare geestelijke gezondheidszorg;
- ambulante verslavingszorg;
- lokaal gezondheidsbeleid.

Over de resultaten die op de verschillende prestatievelden worden geboekt dient door gemeenten jaarlijks verantwoording te worden afgelegd. Het betreft hier zowel horizontale verantwoording richting gemeenteraad en burgers als verticale verantwoording richting de rijksoverheid. In overleg met de Wmo adviesraad in oprichting wordt nadere invulling gegeven aan de wijze waarop aan deze verantwoording gestalte wordt gegeven.

In budgettair opzicht is met de uitvoering van de Wmo een jaarlijks totaalbudget gemoeid van ruim 8 miljoen euro. Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt in een budget voor individuele voorzieningen en collectieve voorzieningen. Met name het subsidiebudget voor de subsidieregelingen die voorheen in het kader van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) werd ingezet, zal worden benut om invulling te geven aan geformuleerde ambities in het kader van de collectieve voorzieningen. In hoofdstuk 13 wordt hier nader op ingegaan.

Hoofdstuk 1. Meerjarenbeleid maatschappelijke ondersteuning

1.1 Inleiding

Sinds 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van kracht. De Wmo brengt voor gemeenten onder meer de verplichting met zich mee om minimaal éénmaal per vier jaar een visie op maatschappelijke ondersteuning te formuleren. Daarin moet in ieder geval worden verwoord welke doelen men in de betreffende periode wil bereiken op de in de Wmo opgenomen negen prestatievelden.

Voorafgaand aan dit beleidsplan is ten behoeve van het overgangsjaar 2007 op 3 juli 2006 de notitie Beleidskader Wmo vastgesteld door de gemeenteraad. Een exemplaar daarvan treft u als bijlage 1 bij dit beleidsplan aan. Dit beleidskader had enerzijds tot doel om beleid te formuleren voor het overgangsjaar en diende anderzijds als opmaat voor het voorliggende gemeentelijk meerjarenbeleid op het gebied van de Wmo. Voor u ligt het eerste exemplaar van een dergelijk beleidsplan voor de gemeente Heusden met een looptijd van 2008 tot en met 2011.

1.2 Functie beleidsplan

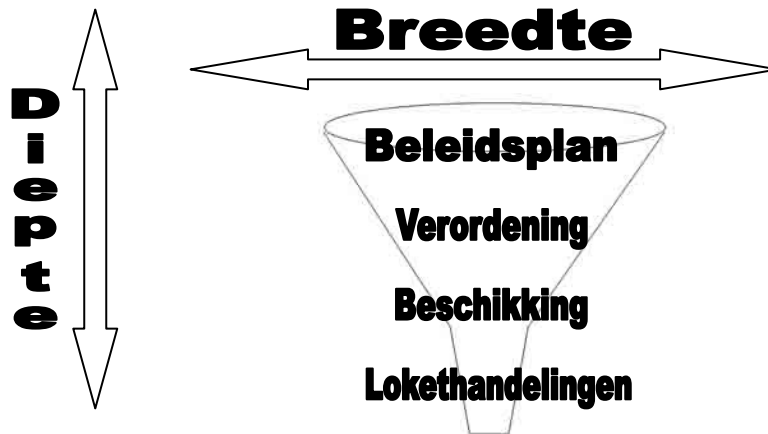
De functie van dit beleidsplan is het formuleren van een gemeentelijke visie op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning op grond waarvan knelpunten, belangrijke thema's en te realiseren ambities voor de komende beleidsperiode kunnen worden vastgelegd. Het beleidsplan vormt daarmee een beleidskader waarbinnen alle gemeentelijke, van gemeentewege ondersteunde en zo veel mogelijk niet-gemeentelijke activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning plaats moeten vinden. Daar waar mogelijk gaat dit beleidskader uiteraard vooraf aan vervolgbesluit dat voortvloeit uit de geformuleerde ambities. Ontwikkelingen staan evenwel niet stil en in een aantal situaties zal er dus sprake moeten zijn van "beleidsvorming met terugwerkende kracht" ten behoeve van bestaand of reeds in gang gezet beleid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de vastgestelde nota integraal jeugdbeleid, de vastgestelde verordening individuele verstrekkingen Wmo of de ontwikkeling van woonservicezones.

In het laatste hoofdstuk van het voorliggende plan worden de geformuleerde ambities bij wijze van plan van aanpak geconcretiseerd. Niet alle ontwikkelingen zijn op dit moment voor een periode van vier jaar te voorzien. Het is dan ook onze bedoeling om het vastgestelde plan van aanpak jaarlijks te evalueren en zo nodig bij te stellen.

Naast de verplichting op grond van de Wmo om gemeentelijk beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning te formuleren, verplicht de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) ons om dit voor gemeentelijk gezondheidsbeleid op een vergelijkbare wijze te doen. De bestaande nota lokaal gezondheidsbeleid, Heusden op gezonde koers, is voor hetzelfde tijdsbestek als het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning aan vernieuwing toe. Gelet daarop en gelet op de onmiskenbare raakvlakken tussen collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke ondersteuning is ervoor gekozen om de uitwerking van het lokaal gezondheidsbeleid binnen het kader van het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning te laten vallen. In de volle "breedte" van het spectrum gaat het hierbij zowel om de collectieve voorzieningen uit de voormalige Welzijnswet en de huidige Wet collectieve preventie volksgezondheid, als de individuele verstrekkingen uit de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten. In de "diepte" bezien kan het hierbij gaan om (vervolg)beleid op een relatief abstract niveau zoals bijvoorbeeld het subsidiebeleid, maar ook de feitelijke handelingen vanuit het Loket maatschappelijke ondersteuning moeten in het verlengde van het geformuleerde beleid plaatsvinden.

Alleen dan is er immers sprake van logisch, consistent en transparant gemeentelijk handelen waarover met een gerust hart verantwoording kan worden afgelegd aan onze burgers.

Via onderstaande afbeelding kan een en ander grafisch worden weergegeven.

1.3 Opzet beleidsplan

Zoals hiervoor al is aangegeven staan in de Wmo negen prestatievelden centraal. Het is dan ook niet meer dan logisch om met name de uitwerking van de gemeentelijke visie plaats te laten vinden binnen, maar ook tussen de te onderscheiden prestatievelden. De verschillende prestatievelden vormen dus wel de basis en het vertrekpunt voor het realiseren van de gemeentelijke Wmo-visie, maar het is nadrukkelijk de bedoeling dat de dwarsverbanden tussen verschillende prestatievelden herkenbaar zijn. In het plan van aanpak van hoofdstuk 14 wordt dit ook concreet aangegeven.

De kern van het beleidsplan wordt gevormd door per prestatieveld een korte toelichting te geven op dit prestatieveld. Vervolgens wordt zo goed mogelijk in beeld gebracht wat de huidige stand van zaken is op het betreffende prestatieveld. Daar waar mogelijk wordt voor deze korte analyse uit relevant cijfermateriaal geput. Dergelijke "harde" gegevens zijn binnen het beschikbare tijdsbestek niet op alle prestatievelden beschikbaar gebleken. Daar waar dat niet het geval is, zal dit in de verdere uitwerking van het prestatieveld aan de orde komen gedurende de looptijd van dit beleidsplan. Tenslotte wordt aangegeven tot welke ambities een en ander in de komende beleidsperiode moet leiden. In eerste instantie per prestatieveld, maar uiteindelijk zal dit moeten uitmonden in een zo concreet mogelijk plan van aanpak.

Ten behoeve van een juiste positionering van het lokaal gezondheidsbeleid binnen het kader van het beleidsplan Wmo is ervoor gekozen om de oorspronkelijke negen prestatievelden aan te vullen met een tiende prestatieveld waarin het thema gezondheidsbeleid aan de orde komt.

1.3 Leeswijzer

Na de beschrijving van de aanleiding tot het schrijven van dit beleidsplan in dit hoofdstuk, wordt in hoofdstuk 2 de Wmo nog een keer kernachtig beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de Wmo in een Heusdens perspectief geplaatst en mondt een en ander uit in een Heusdense visie op de Wmo.

In de hoofdstukken 4 tot en met 11 is de kern van het beleidsplan weergegeven. Per prestatieveld uit de Wmo is zo concreet mogelijk geformuleerd wat de huidige stand van zaken is binnen onze gemeente en welke ambities daaruit voort moeten vloeien voor de komende jaren.

Hoofdstuk 12 is volledig gewijd aan zowel de horizontale als de verticale verantwoording die de Wmo gemeenten voorschrijft en op welke wijze wij daarmee om willen gaan. In hoofdstuk 13 komt het financiële kader waarbinnen de Wmo gestalte moet krijgen aan de orde. Hoofdstuk 14 omvat tenslotte in schematische vorm een plan van aanpak waarin alle eerder verwoorde ambities een plaats hebben gekregen.

Hoofdstuk 2. De Wmo nader beschouwd

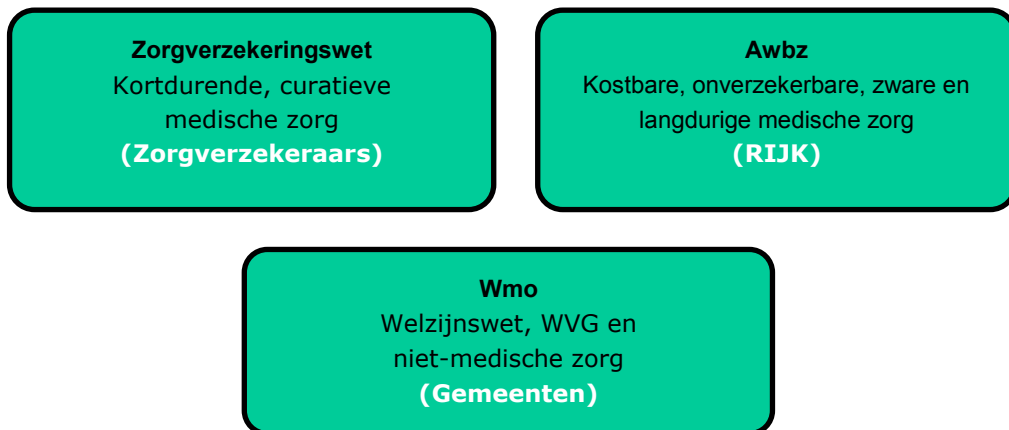
De visie van de rijksoverheid op de werking van de Wmo is heel kernachtig samen te vatten in één woord: meedoen.

Het meedoen van álle burgers aan álle facetten van de samenleving, met inachtneming van een eventuele fysieke of psychische beperking.

Zelfredzaamheid staat hierbij voorop. Voor ondersteuning en/of hulp is men daarbij in eerste instantie aanwezen op vrienden, familie of bekenden om daarmee de onderlinge betrokkenheid tussen mensen te onderstrepen. Van rijkswege wordt hiervoor ook de term "civil society" gehanteerd. Als deze civil society geen of onvoldoende soelaas kan bieden, is er ondersteuning vanuit de gemeente mogelijk.

Het eindperspectief van de Wmo is een samenhangend lokaal beleid op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en aanpalende terreinen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Voor mensen die langdurige, zware zorg nodig hebben is en blijft de volksverzekering in de vorm van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) van toepassing. Daarnaast is er nog de Zorgverzekeringswet als basisverzekering voor kortdurende, curatieve medische zorg.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

De Wmo is een nieuwe wet, waarin de volgende wetgeving inmiddels is opgenomen:

- de Welzijnswet;
- de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg);
- een aantal subsidieregelingen uit de Awbz;
- de Huishoudelijke Verzorging uit de Awbz, in de Wmo spreken we over Hulp bij het huishouden;
- de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ).

Door deze bundeling van wetgeving worden gemeenten beter in staat gesteld om daadwerkelijk integraal beleid te voeren ten behoeve van de ondersteuning voor de burger. Het binnen elke gemeente te ontwikkelen één loket moet als centrale toegang voor alle ondersteuning binnen de Wmo gaan fungeren.

Op het gebied van het afleggen van verantwoording is verder bijzonder dat dit in het kader van de Wmo zowel horizontaal als verticaal dient te gebeuren. In horizontaal opzicht heeft dit betrekking op de binnengemeentelijke verantwoording richting de burger en in verticaal opzicht gaat het om de verantwoording van gemeenten naar de rijksoverheid. De eerdergenoemde prestatievelden staan hierbij centraal. In hoofdstuk 12 van dit plan gaan we nader in op de wijze waarop de verantwoording gestalte moet krijgen.

Hoofdstuk 3. De Wmo in Heusdens perspectief, visie en motto

De visie van de rijksoverheid die centraal staat bij een succesvolle werking van de Wmo is in hoofdstuk 2 samengevat met de slogan "Meedoen".

Mensen zijn daarbij in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun functioneren binnen de maatschappij. Het is aan gemeenten, instellingen en overige organisaties om daarbij de benodigde ondersteuning te bieden.

In het verlengde van deze visie van rijkswege is het vervolgens van belang om e.e.a. te concretiseren naar onze gemeente en zo nodig per afzonderlijk gebiedsdeel te verfijnen. In het als bijlage 1 opgenomen Beleidskader Wmo zoals dat door de gemeenteraad is vastgesteld, is de gemeentelijke visie dan ook als volgt geformuleerd.

Gemeente, burgers, maatschappelijke instellingen en overige organisaties zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sociale kwaliteit¹ binnen de gemeente. Iedere partij werkt hieraan naar vermogen mee vanuit zijn of haar eigen rol.

Deze visie is wat ons betreft nog steeds actueel, maar behoeft als zodanig nog wel nadere uitwerking. Zowel in beleidsmatig opzicht binnen dit beleidsplan, alsook in praktisch opzicht tijdens de uitvoeringspraktijk in de komende jaren.

3.1 Uitwerking van de visie

Binnen de hiervoor geschetste gezamenlijke verantwoordelijkheid staat de eigen verantwoordelijkheid van de individuele burger voorop. Niet vanuit de filosofie van "ieder voor zich...." maar vanuit de emancipatie-gedachte dat iedereen zijn of haar leven kan inrichten zoals hij of zij dat wenst. Op basis van deze eigen verantwoordelijkheid moet ieder individu in staat worden gesteld om de eigen levensloop en gewenste kwaliteit van leven te plannen en te sturen. Het individu is hierbij steeds op zoek naar de juiste balans op verschillende, te onderscheiden levensdomeinen². Onbalans op één of meerdere domeinen kan optreden bij het ouder worden, gezondheidsproblemen en/of het op zich nemen van zorgtaken. Het is de taak van gemeenten, instellingen en overige organisaties om vanuit een bepaalde rolverdeling daarbij de benodigde ondersteunende sociale omgeving te bieden.

In paragraaf 3.4 gaan we nog nader in op deze rolverdeling, maar voor voor ons als gemeente staat hierbij de regierol centraal. Binnen deze gemeentelijke regierol gaat het daarbij om de navolgende aandachtsgebieden.

- Ontwikkeling van de civil society.
- Scheppen van randvoorwaarden waardoor invulling van de verschillende rollen beter mogelijk wordt.
- Waarborgen van de vangnetfunctie.

De drie aandachtsgebieden zijn in een prioritaire volgorde weergegeven.

¹ Sociale kwaliteit is daarmee een resultante van een samenhangende en op elkaar afgestemde uitwerking van de sociale, fysieke en economische pijler voor zover die de vier beleidsvelden wonen, welzijn, zorg en inkomensondersteuning betreffen.

² De Mogroep, de overkoepelende werkgeversorganisatie in het welzijnswerk, onderscheidt hier de domeinen lichaam/geest, sociale relaties, materiële zekerheid, arbeid/prestatie en waarden/inspiraties.

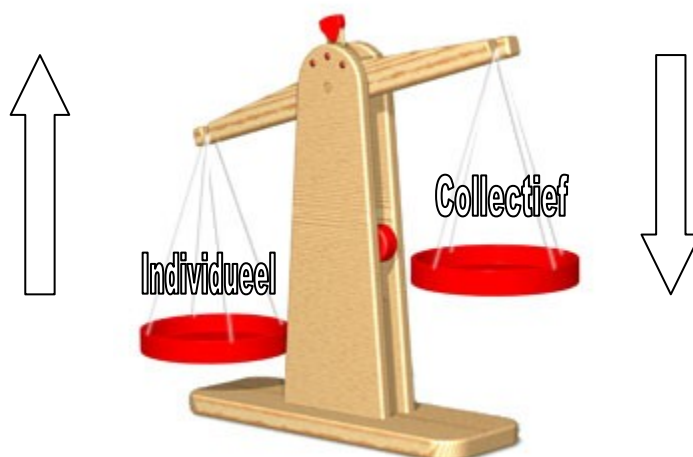
Met inachtneming van de hiervoor uitgewerkte visie, gaan collectieve preventie en het in algemene zin mogelijk maken van de invulling van de eigen verantwoordelijkheid in beleidsmatig opzicht immers vooraf aan de invulling van de vangnetfunctie. Niettemin moeten we het belang van het waarborgen van deze vangnetfunctie niet onderschatten. Als het vermogen van iemand te kort schiet om normaal te kunnen functioneren binnen onze maatschappij moet immers een succesvol beroep kunnen worden gedaan op het vangnet van de gemeentelijke overheid. Het gaat hier om het ultieme gemeentelijke middel om eventuele onbalans te herstellen en in feite hebben we het hier dan over de meest concrete invulling van de in de Wmo opgenomen compensatieverplichting. In paragraaf 9.2 van dit beleidsplan gaan we hier nader op in.

3.2 Invulling van de visie

Met de inwerkingtreding van de Wmo is er voor het eerst sprake van een wettelijke basis die voorziet in een integratie van de domeinen van de individuele voorzieningen (voormalige Wet voorzieningen gehandicapten) en de collectieve voorzieningen (voormalige Welzijnswet). Zoals vastgelegd in het eerdergenoemde Beleidskader Wmo ligt de nadruk op dit moment nog op het domein van de individuele voorzieningen. Het gaat hierbij immers om een omvangrijke overgangsoperatie die veel personele capaciteit kost en bovendien betrekking heeft op de directe persoonlijke levenssfeer van de mensen in kwestie.

Gebruik makend van deze wettelijke basis is ons streven er voor de komende jaren op gericht om de beide domeinen niet alleen complementair aan elkaar te laten zijn, maar daarbij ook meer de nadruk te gaan leggen op het collectieve deel. Zie hiervoor ook de prioritering in de vorige paragraaf. Overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, zijn zowel van persoonlijke als van economische aard. Ons streven is er immers op gericht om mensen zo lang mogelijk en zo goed mogelijk in staat te stellen om een zo zelfstandig mogelijk leven te leiden. Een streven dat wordt ondersteund door het feit dat 95% van de ondervraagden in het kader van het woonwensenonderzoek 2007 heeft aangegeven zo lang mogelijk in de eigen woning te willen blijven wonen. Daarnaast zijn wij ervan overtuigd dat “het investeren van een kwartje welzijn een euro aan zorg kan besparen”.

WERKEN AAN EEN BALANSWIJZIGING IS HET MOTTO

3.3 Vertaalslag van de visie

Het formuleren van een visie die in ieder geval een houdbaarheidsduur van vier jaar moet kunnen doorstaan, gaat noodzakelijkerwijs gepaard met een zekere mate van abstractie. De meest concrete vertaalslag van de geformuleerde visie is neergelegd in hoofdstuk 14 van dit beleidsplan. In prioritaire volgorde hebben de verschillende ambities en de daaruit voortvloeiende doelstellingen in grote lijnen hun plaats daarin gekregen. Onder meer om de actualiteit van de maatschappelijke ontwikkelingen bij te kunnen benen, is in paragraaf 1.2 van dit beleidsplan al aangegeven dat een en ander jaarlijks zal worden geëvalueerd. Het vaststellen van dit beleidsplan is daarmee geen slotakkoord in de beleidsontwikkeling, maar veeleer de start van een dynamisch proces, waarbij de geformuleerde visie als rode draad en toetsingskader fungeert.

Met de bedoeling het abstractieniveau van de visie nog verder te concretiseren en beeldender te maken, wordt hieronder per aandachtsgebied aangegeven waaraan op dit moment wordt gedacht.

Ontwikkeling civil society

De gemeentelijke bijdrage aan de ontwikkeling van de civil society is met name gericht op de collectieve voorzieningen.

Het meest in het oog springende voorbeeld op dit gebied is de doorontwikkeling van het lokale steunpunt voor mantelzorg en vrijwillige thuiszorg zoals dat door de Stg. ZWOH wordt vormgegeven. In tegenstelling tot de meeste regiogemeenten, zijn wij als gemeente Heusden al een aantal jaren voorzien van een dergelijk lokaal steunpunt. Gelet op de toenemende behoefte aan maatschappelijke ondersteuning en de belangrijke rol die de mantelzorg en de vrijwillige thuiszorg in het voorportaal van de professionele zorg kunnen vervullen, willen wij het lokale steunpunt vanaf 2008 de benodigde faciliteiten bieden om verder invulling te kunnen geven aan deze relatief nieuwe rol. Het gaat hierbij zowel om financiële ondersteuning als om afstemming omtrent de invulling van de prominente plaats als schakel in de zorgketen die ZWOH meer en meer moet gaan innemen.

Een andere ontwikkeling die in onze ogen in belangrijke mate moet gaan bijdragen aan de voorgestane ontwikkeling van de civil society is die van de woonservicezones. Een rapportage hieromtrent die in opdracht van het Platform Wonen, Welzijn en Zorg Heusden³ wordt opgesteld, zal hierbij naar verwachting richtinggevend zijn.

Besluitvorming in dit verband moet nog plaatsvinden, maar als centraal uitgangspunt wordt in ieder geval gehanteerd dat er binnen elke kern van de gemeente Heusden sprake dient te zijn van voldoende ontmoetingsfaciliteiten. Het bestaan daarvan is volgens ons en het Platform namelijk de meest basale voorwaarde om te kunnen werken aan sociale cohesie in kernen en wijken.

Scheppen van randvoorwaarden

De Wmo is in eerste instantie participatiewetgeving en pas in latere instantie gericht op zorg. Het scheppen van de juiste randvoorwaarden die een optimale voedingsbodem voor een zo hoog mogelijke participatiegraad garanderen, is dan ook van groot belang. De meest in het oog springende concretisering daarvan is wat ons betreft gelegen in een adequate facilitering van de Wmo adviesraad in oprichting en de reeds bestaande ondersteuning van en deelname aan het eerdergenoemde Platform Wonen, Welzijn en Zorg Heusden. De formalisering van de facilitering van de Wmo adviesraad zal nog ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

³ Het Platform WWZ Heusden is een samenwerkingsverband tussen Woonveste, Cello, Prisma, Zorg Welzijn Ouderen Heusden, Ouderenzorg Heusden, Sphinx, Vivent, Thebe, AMW Juvans (na fusie tussen Maas en Leije en Madi 's-Hertogenbosch) en de gemeente Heusden.

Om goed invulling te kunnen geven aan de versterking van de leefbaarheid gaan we als gemeente in het voorjaar van 2008 een grootschalige enquête onder onze bevolking houden. Met deze nulmeting wordt in beeld gebracht hoe het op dit moment gesteld is met de leefbaarheid binnen de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente. Het gaat daarbij om aspecten als de sociale cohesie, de fysieke omgeving (woningen, openbare ruimte), de aanwezigheid en de kwaliteit van (collectieve) voorzieningen maar ook zaken als veiligheid en zorg kunnen daarin meegenomen worden. De resultaten van dit onderzoek zullen 'wijkgericht' met de betrokken partijen (wijkplatforms, dorpsraden, Woonveste, Sphinx, politie e.d.) worden besproken en, indien nodig, leiden tot concrete plannen van aanpak.

Waarborgen vangnetfunctie

Het gebruik van de gemeentelijke vangnetfunctie is in feite het slotakkoord binnen het brede scala aan mogelijkheden op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning. Bij de inrichting daarvan is expliciet rekening gehouden met de belangen van de gebruikers, zowel bestaand als nieuw.

De Europese aanbesteding van de nieuwe taak Hulp bij het huishouden heeft bijvoorbeeld niet plaatsgevonden op basis van de laagste prijs en met een minimaal aantal aanbieders. In plaats daarvan is gekozen voor het behoud van de bestaande kwaliteit tegen een vaste prijsstelling. Verder is een ruime keuzemogelijkheid gewaarborgd door het sluiten van een raamovereenkomst met 7 verschillende aanbieders en de mogelijkheid van een laagdrempelig persoonsgebonden budget. Het kwalitatieve verdringingseffect van verzorging naar schoonmaakwerk dat in veel andere gemeenten plaatsvindt, is daardoor binnen onze gemeente eigenlijk niet aan de orde.

3.4 Rolverdeling

Als gemeente vervullen we binnen het geheel van de Wmo verschillende rollen. Naast regisseur die de realisatie van de omschreven visie in goede banen moet leiden, zijn we voorts uitvoerder en handhaver van uitvoering door derden. Uitvoerder als het bijvoorbeeld gaat om het verstrekken van individuele voorzieningen via het loket maatschappelijke ondersteuning en handhaver als het bijvoorbeeld gaat om zicht op de besteding van gemeentelijke subsidies.

Deze regierol is in de praktijk verder niet altijd even eenvoudig afdwingbaar. Vaak zal het dan ook moeten gaan om overtuigen en stimuleren. Voor de omschrijving van de gemeentelijke regierol hebben we aansluiting gezocht bij de door het Sociaal-Cultureel Planbureau (SCP) gehanteerde omschrijving.

Richting geven

De gemeente geeft richting door te werken vanuit een inhoudelijke visie, vertaald in doelen en opdrachtformuleringen. Zij stelt kaders en prioriteiten, geeft spelregels aan, verleidt partijen, bevordert binding, jaagt processen aan, stimuleert met initiatieven en remt soms af.

Ruimte geven

De gemeente geeft ruimte door partijen te vertrouwen, los te laten, particulier initiatief positief te benaderen, risico's te nemen, fouten te accepteren, te ondernemen en te experimenteren.

Resultaten vragen

De gemeente vraagt resultaten door partijen aan te sturen op doelen (het *wat*) en niet op de toe te passen middelen (het *hoe*). Het hanteren van de systematiek van budgetsubsiëring voor professionele instellingen is hiervan bijvoorbeeld een belangrijke exponent.

Rekenshap geven

De gemeente geeft rekenschap door verantwoording over haar handelen af te leggen aan burgers en zichzelf te vergelijken met andere, vergelijkbare gemeenten. Zij communiceert regelmatig en is daarin zo transparant mogelijk.

In vervolg op de hiervoor geformuleerde visie en gemeentelijke regierol komen wij tot de volgende rolverdeling binnen het perspectief van de Wmo.

Burgers bewerkstelligen hun eigen perspectief op een volwaardige deelname aan de gemeentelijke samenleving. Zij tonen verantwoordelijkheid naar zichzelf, hun familie en vrienden, de buurt en de gemeente. De gemeente, bedrijven en maatschappelijke instellingen ondersteunen burgers bij het realiseren van hun perspectief. De gemeente biedt perspectief door alle partijen richting en ruimte te geven, resultaten te vragen, rekenschap af te leggen.

Hoofdstuk 4. Leefbaarheid en Sociale samenhang

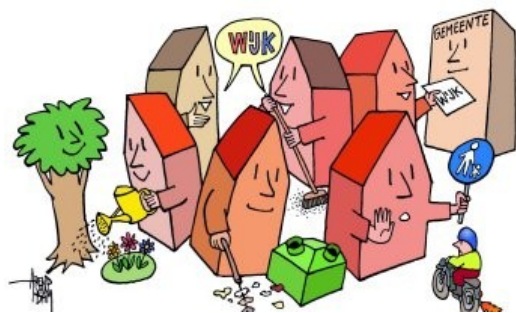
Leefbaarheid en sociale samenhang vormen de kern voor prestatieveld 1 binnen de Wmo. Het 'bevorderen van de leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen, wijken en buurten', is ruim en breed geformuleerd. De gemeente heeft dan ook een grote mate aan beleidsvrijheid om hieraan lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen. De verschillen in behoeften variëren immers tussen gemeenten, onder meer vanwege bevolkingssamenstelling en lokale tradities.

Er zijn bovendien vele manieren waarop gemeenten de sociale samenhang kunnen bevorderen. Zorgen voor aantrekkelijke plekken waar burgers elkaar kunnen ontmoeten is daar een voorbeeld van. Een wijkcentrum waar verschillende zorg- en welzijnsfuncties worden gecombineerd, maakt het mogelijk dat verschillende groepen elkaar regelmatig tegenkomen. Ook sport kan een belangrijke rol spelen bij het bereiken van de doelstellingen op dit beleidsterrein en door de gemeente bevorderd en ondersteund worden. Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid raakt tenslotte ook andere sectoren als wonen, ruimtelijke ordening, integratiebeleid, veiligheid en economie. In vervolg op het bovenstaande laat leefbaarheid zich wat ons betreft definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en servicediensten.

4.1 Leefbaarheid in Heusden

Zoals uit de inleiding van dit hoofdstuk al blijkt, is voor een succesvolle wijkaanpak het alleen "stapelen van stenen" niet voldoende. Mensen willen graag wonen in een woonomgeving met een goede sfeer, waar mensen betrokken zijn en zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en voor anderen. Vooral in wijken, waar de sociaal-economische positie van bewoners minder goed is dan in andere wijken, is het van essentieel belang niet alleen in de fysieke omgeving te investeren maar eveneens in de sociale omgeving: in individuele mensen, in de sociale cohesie en in een eigentijds, adequaat voorzieningenaanbod. Het doel is: wijken waar mensen en organisaties zelf en samen problemen oplossen en kansen benutten.

Het besef dat het optimaliseren van de leefbaarheid in de verschillende wijken gebaat is bij een gelijk optrekken van zowel de ruimtelijke als de maatschappelijke sector, heeft al een tijdje post gevat in onze gemeente. Het gaat hierbij zowel om samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie als om samenwerking met bijvoorbeeld de woningbouwstichting Woonveste. Vanuit het perspectief van de maatschappelijke ondersteuning wordt op dit moment langs een aantal wegen gewerkt aan een versterking van de leefbaarheid in de verschillende wijken en buurten van onze gemeente.

Wijkpanels en wijkbezoeken

Via regelmatige wijkbezoeken door het college en de in samenwerking met Woonveste georganiseerde wijkpanels wordt op een heel directe en interactieve wijze in beeld gebracht wat er binnen verschillende wijken in onze gemeente "leeft".

De grote gemene deler aan "beleving" die hier vooralsnog uit naar voren is gekomen, heeft betrekking op de onderwerpen:

- jeugdoverlast (scooters, afval);
- hondenpoep;
- openbare verlichting;
- tuinonderhoud korte huurders;
- speelgelegenheid kinderen;
- parkeergelegenheid;
- groenvoorziening;
- centraal meldpunt klachten.

In het zogenaamde nazorgtraject bundelen met name Woonveste en gemeente de krachten om hier vervolgens zo goed mogelijk op in te spelen. Het gaat hierbij onder meer om de onderlinge afstemming van infrastructurele projecten, een gezamenlijke inzet van personeel en zo nodig de inzet van overige organisaties zoals de Politie, het sociaal-cultureel werk en/of het maatschappelijk werk.

De belangrijkste beperkende factoren in het nazorgtraject hebben met name betrekking op het ontbreken van voldoende personele capaciteit en het ontbreken van voldoende budget dat direct kan worden ingezet ter verbetering van de leefbaarheid op wijkniveau.

Wijkvisie Oudheusden

Op basis van het raadsbesluit van oktober 2004 wordt gewerkt aan de revitalisering van de wijk Oudheusden. Het streven is er hierbij op gericht om sloop en renovatie van bestaande woningen en infrastructuur in met name het centrum van de wijk te koppelen aan de nieuwbouwplannen in De Oosters en het realiseren van een centrale wijkfunctie op het gebied van welzijn en zorg. Diverse in de wijk verspreid aanwezige voorzieningen op dit gebied (wijkwinkel, buurthuis De Schakel, onderwijs, maatschappelijk werk etc.) kunnen elkaar en de wijk via deze centrale positie versterken.

Zoals hiervoor is aangegeven, is met het realiseren van deze wijkvisie inmiddels een begin gemaakt. De afronding daarvan is evenwel een proces van jaren en zal op verschillende momenten nog de nodige afstemming (wijkbewoners en overige betrokken organisaties) en afzonderlijke besluitvorming vergen. Een en ander zal als zodanig in het plan van aanpak in hoofdstuk 14 worden opgenomen.

Woonservicezones

Het Platform Wonen, Welzijn en Zorg Heusden heeft het initiatief genomen om tot de opstelling van een rapportage rondom woonservicezones in onze gemeente te komen. In paragraaf 3.3. van dit beleidsplan is al aangegeven dat de totstandkoming hiervan in belangrijke mate bij kan dragen aan de ontwikkeling van de civil society. De in het platform samenwerkende organisaties werken allemaal actief mee aan de totstandkoming van deze rapportage en de daarmee verband houdende kosten komen voor rekening van Woonveste en de gemeente. Op basis van de betreffende rapportage moeten we als gemeente samen met de overige in het platform samenwerkende organisaties de afweging kunnen maken of, waar, in welke vorm en wanneer er sprake moet zijn van de ontwikkeling van woonservicezones in onze gemeente. Onder een woonservicezone verstaan we in dit verband een gebiedsdeel waarbij wonen, welzijn en zorg zijn geïntegreerd. De woonservicezone wordt gekenmerkt door een zodanige combinatie van voorzieningen en woonmilieus dat er een prettig leefgebied ontstaat voor iedereen in zijn algemeenheid en voor zorgvragers in het bijzonder. De mogelijkheid die thuiszorgorganisatie Thebe inmiddels kan bieden in de vorm van ongeplande 24 uren zorg in de gebiedsdelen Drunen en Heusden speelt een belangrijke rol bij de vormgeving van deze woonservicezones. Naar verwachting is de eindrapportage op dit gebied eind 2007 beschikbaar.

Subsidies stimulering leefbaarheid

Het verstrekken van subsidies is een belangrijk gemeentelijk beleidsinstrument om activiteiten vanuit het particulier initiatief mogelijk te maken en/of te stimuleren.

In zijn meest basale vorm gaat het hierbij veelal om ontmoetingsactiviteiten voor buurtbewoners en het ondersteunen van de activiteiten van de verschillende buurtverenigingen in onze gemeente. Op basis van de huidige nota subsidies bestaan er niet veel mogelijkheden om hier op het gebied van leefbaarheid invulling aan te geven. Met name de waarderingssubsidies voor buurtverenigingen zijn onder invloed van de toenmalige bezuinigingstaakstelling geschrapt en komen dus niet meer voor in de huidige nota subsidies. De geldigheidsduur van de betreffende nota loopt dit jaar af. Desgewenst bestaat dus de mogelijkheid om op relatief korte termijn het onderwerp leefbaarheid weer voor het subsidievoetlicht te brengen.

4.2 Formulering ambities

De verbetering van de leefbaarheid in de Heusdense wijken wordt op dit moment via een beperkte, wijkgerichte aanpak en in samenwerking met bewoners en overige maatschappelijke organisaties vormgegeven. Het is onze bedoeling deze benadering verder te intensiveren. De te plaatsen accenten daarin zullen afhankelijk worden gesteld van een daartoe op te stellen plan van aanpak. Te houden leefbaarheidsenquêtes in de verschillende wijken zullen een belangrijke rol spelen in dit plan van aanpak. Het gaat hierbij onder meer om het volgende.

- Het gemeentelijke team Buitendienst gaat meer dan voorheen als vooruitgeschoven post in de verschillende wijken fungeren. De Buitendienst fungeert in dit verband als een voor de buurtbewoners herkenbare frontoffice en verwerkt de signalen uit de buurt richting gemeentelijke backoffice. Gestreefd wordt in ieder geval naar een meer structurele inbedding van deze wijkgerichte aanpak binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Een daarop betrekking hebbend plan van aanpak zal worden voorbereid.
- Wijkbezoeken en wijkpanels worden ruim van tevoren gepland en voorbereid. Op basis daarvan wordt er onder meer voor gezorgd dat binnen de begrotingen van de verschillende samenwerkende organisaties snel inzetbaar budget aanwezig is. Het nazorgtraject kan daardoor sneller en eenvoudiger worden afgewikkeld.
- In de te actualiseren gemeentelijke nota subsidies zal hernieuwde aandacht worden besteed aan voldoende ondersteuning voor buurtactiviteiten gericht op het verbeteren van de leefbaarheid.

Hoofdstuk 5. Preventieve ondersteuning jeugd

De Wmo heeft niet alleen betrekking op doelgroepen als ouderen en mensen met een lichamelijke of psychische beperking. Het prestatieveld "op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden" heeft betrekking op jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit. Het gaat hierbij overigens om de doelgroep waarvoor zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden. Dit prestatieveld is verder aanvullend op taken zoals die al in andere relevante wetgeving zijn vastgelegd. Denk hierbij met name aan de Wcpv en de Leerplichtwet.

Het ligt overigens voor de hand dat de gemeenten bij dit prestatieveld aansluiting zoeken bij de door Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Interprovinciaal Overleg (IPO), rijksoverheid en MO-groep⁴ overeengekomen functies van het preventief jeugdbeleid die er op lokaal niveau tenminste moeten zijn. Het gaat hierbij om de volgende vijf functies.

Informatie en advies

Bij deze functie gaat het zowel om ongevroegde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting), als om het beantwoorden van specifieke vragen van ouders en jeugdigen.

Signaleren van problemen

Hierbij gaat het om het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders, ook als betrokkenen die problemen wellicht zelf nog niet goed onderkennen.

Toeleiding tot het hulpaanbod

Na het signaleren van een vraag of een probleem (door een jeugdige, een ouder of een ander) moet zo snel mogelijk hulp kunnen worden geboden. Dit vereist in ieder geval dat het bestaande ondersteunings- en zorgaanbod inzichtelijk is, zowel voor hulpvragers als voor beroepskrachten.

Licht pedagogische hulp

Dit betreft kortdurende begeleiding en/of advisering op momenten dat de opvoeding dreigt vast te lopen. Mogelijke vormen zijn de pedagogische spreekuren in het kader van de jeugdgezondheidszorg en het schoolmaatschappelijk werk.

Coördinatie van zorg

Het gaat hierbij om het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen voorzover deze niet reeds onder de Wcpv (basistaken jeugdgezondheidszorg) is gebracht.

5.1 Opgroeien en opvoeden in Heusden

In december 2005 is door de gemeenteraad een nota Integraal jeugdbeleid vastgesteld. De betreffende nota treft u als bijlage 2 bij dit beleidsplan aan. Gelet op de mate van actualiteit van deze nota zijn de uitgangspunten daarvan ook leidend voor dit hoofdstuk van het Wmo-beleid. Nog steeds kan op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens (jeugdmonitor en onderzoeksgegevens GGD⁵) worden geconcludeerd dat het met 85% van onze jongeren goed gaat. Daadwerkelijk ingrijpen van de zijde van de overheid is voor het overgrote deel van de doelgroep niet nodig. In dat opzicht kunnen we ons dan ook verheugen in een grote groep jongeren die in de (nabije) toekomst zonder problemen belangrijke maatschappelijke rollen voor hun rekening gaan nemen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan vrijwilligerswerk en/of mantelzorg.

⁴ Maatschappelijke Ondernemers Groep, brancheorganisatie voor Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening, Jeugdzorg en Kinderopvang.

⁵ Zie ook hoofdstuk 11 van dit beleidsplan.

Preventie in zijn algemeenheid is weliswaar gericht op alle Heusdense jongeren in de leeftijd van 0 t/m 23 jaar, maar noodzakelijkerwijs zijn onze inspanningen met name gericht op het kleinste deel van de doelgroep. Een en ander met de bedoeling om te voorkomen dat onze jongeren een beroep moeten gaan doen op daadwerkelijke hulpverlening zoals die op provinciaal niveau door Buro Jeugdzorg (BJZ) wordt vormgegeven. Op dat moment wordt het gemeentelijke, preventieve domein immers (deels) verlaten. In die gevallen waarbij een beroep op dergelijke hulpverlening onontkoombaar is, is het vervolgens van belang dat de aansluiting tussen het lokale en provinciale hulpaanbod binnen de keten van het jeugdbeleid zo goed mogelijk plaatsvindt. In de volgende paragraaf en in het plan van aanpak in hoofdstuk 14 komen wij hier nader op terug.

5.1.1 Uitwerking gemeentelijke functies

In de loop van 2006 is begonnen met de uitvoering van het plan van aanpak zoals dat in het kader van de nota Integraal jeugdbeleid is vastgesteld. Dit plan van aanpak is erop gericht om de hiervoor beschreven vijf gemeentelijke functies op het gebied van (preventief) jeugdbeleid in Heusden nader vorm te geven.

De *informatie- en adviesfunctie* is in regionaal verband onder meer vormgegeven door het in het leven roepen van de website

www.jeugdwijzerbrabant.nl.

Hierop staan alle instellingen die zich op enigerlei wijze met jeugd en jongeren bezig houden, benoemd en beschreven. Ouders kunnen op die manier de informatie zoeken die voor hen van belang is en de vragen stellen bij de instelling die het meest toegerust is op beantwoording van de vraag. Voor wat betreft de voorlichtingsactiviteiten in het kader van de collectieve preventie is het de bedoeling om e.e.a. te richten op de thema's Voeding en Bewegen en Genotmiddelengebruik. Zowel in absolute, als in relatieve zin "scoren" onze jongeren op dit gebied nog steeds niet goed. Zie hiervoor ook hoofdstuk 11 van dit plan waarin het onderwerp volksgezondheid aan de orde komt.

Het vroegtijdig *signaleren van problemen* in de ontwikkeling van jongeren, vindt in Heusden onder meer plaats binnen de daartoe in het leven geroepen kernnetwerken jeugdhulpverlening⁶. Er zijn drie kernnetwerken, te weten die van Vlijmen, Drunen en Heusden. Deze bestrijken gezamenlijk de gehele gemeente. De netwerken komen eens in de zes weken voor overleg bij elkaar. Tijdens deze netwerkbijeenkomsten worden zowel nieuwe, als bestaande individuele situaties van jongeren en/of hun gezinssituatie besproken en worden per kwestie afspraken gemaakt over de in onderling verband te ondernemen stappen. Het systeem van risicosignalering voor kinderen van 0 tot 4 jaar van Thebe kan hierbij een ondersteunende rol vervullen.

Ook binnen het zogenaamde Straat Groepen Overleg (SGO) vindt signalering van problemen bij jongeren plaats. Dit tweewekelijks overleg tussen politie, gemeente, jongerenwerk (Stg. Sphinx) en jeugdpreventiemedewerker (AMW Juvans) heeft als primair doel het voorkomen en bestrijden van overlast veroorzaakt door groepen jeugd in de openbare ruimte. In gevallen van meer dan alleen baldadig gedrag, kan het SGO in meer afgeleide zin ook fungeren als vindplaats voor casuïstiek die weer in het betreffende kernnetwerk aan de orde kan komen.

⁶ Deelnemers aan de kernnetwerken zijn: Sphinx, Politie, Buro Jeugdzorg, HALT, Maatschappelijk werk, Thuiszorg, GGD, GGZ, MEE, Basisonderwijs, Voortgezet onderwijs, Gemeente Heusden.

Voorts is er sinds eind 2005 sprake van het zogenaamde Heusdens Jongeren Initiatief (HJI)⁷. Het HJI is een middel om de participatie en betrokkenheid van jeugd bij hun (leef-) omgeving te prikkelen en om het contact tussen gemeente (politiek) en jongeren te verbeteren. Met dezelfde jongeren die mede verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van de verordening is een projectgroep opgericht die zich inzet voor de verdere promotie van het HJI. Er bestaat binnen de projectgroep de behoefte om deze promotie daadwerkelijk handen en voeten te geven.

De hiervoor beschreven kernnetwerken en het SGO spelen een belangrijke rol in het vormgeven van de functie van *toeleiding tot hulpaanbod*. Door middel van de signalen die binnen de kernnetwerken worden besproken, wordt de toeleiding naar een passend hulpaanbod vormgegeven. Daar waar sprake is van een meer dan gemiddelde urgentie vindt doorverwijzing overigens direct vanuit het SGO plaats. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan verwijzing naar het maatschappelijk werk, maar ook aan het doen van een melding bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) als onderdeel van BJZ. De afwikkeling van een eventueel justitieel spoor vindt overigens langs een ander traject plaats.

Het bieden van *licht pedagogische hulp* wordt in Heusden met name via het schoolmaatschappelijk werk en via de inzet van de jeugdpreventiefunctie binnen het Algemeen Maatschappelijk Werk Juvans vormgegeven. Naast deze twee laagdrempelige voorzieningen bestaan er ook meer collectieve voorzieningen zoals een training sociale vaardigheden voor jongeren en cursusaanbod gericht op het omgaan met pubers voor de ouders van jongeren. Voor lichte opvoedingsvragen kunnen ouders in eerste instantie bij het Algemeen Maatschappelijk Werk terecht. Voor de jongere kinderen zijn ook voorzieningen als het consultatiebureau en de GGD de aangewezen voorzieningen om ouders te voorzien van advies en ondersteuning op het gebied van opvoeding. Juvans en Thebe hebben ter versterking van deze voorziening inmiddels het plan opgevat om een gezamenlijke spreekuurfaciliteit aan te bieden.

Het afstemmen en bundelen van noodzakelijke zorg binnen de *coördinatiefunctie* vindt met name binnen de kernnetwerken plaats. Gelet op het grote en gevarieerde aanbod op het gebied van met name opvoedingsondersteuning is het op elkaar afstemmen van vraag en aanbod op dit gebied een aandachtspunt. Er lijkt nu sprake te zijn van zowel overlapping als witte vlekken in de keten van het (grotendeels) gesubsidieerde aanbod.

⁷ In december 2005 is de verordening voor het Heusdens Jongeren Initiatief (HJI) door de raad vastgesteld. Deze stelt jongeren in de gelegenheid een eigen initiatiefvoorstel direct op de agenda van de raad te plaatsen.

5.2 Formulering ambities

Het plan van aanpak uit de nota integraal jeugdbeleid zoals dat door de gemeenteraad is vastgesteld, is uiteraard nog steeds leidend voor wat betreft de gemeentelijke ambities op het gebied van het jeugdbeleid in de komende jaren. Aanvullend daarop zijn de navolgende aandachtspunten van belang ten behoeve van de formulering van geactualiseerd integraal jeugdbeleid vanuit de ketenbenadering "van wieg tot werk".

- Het verder versterken van de lokale keten van jeugdhulpverlening wordt vanuit landelijk perspectief, de "Operatie Jong", vertaald naar de oprichting van Centra voor jeugd en gezin. Binnen diverse gemeenten wordt momenteel bezien op welke wijze deze centra vorm te geven. Hierbij wordt niet per definitie gedacht aan een fysieke samenbrenging van diverse disciplines in één gebouw. Er kan ook gekozen worden voor een nadere afstemming van activiteiten tussen de diverse partners in het veld en het uitbouwen van de samenwerking die reeds in de kernnetwerken jeugdhulpverlening plaatsvindt. Het systeem "Zorg voor jeugd" is hierbij nadrukkelijk in beeld als middel om deze afstemming vorm te geven. Dit in het kader van "Operatie jong" in Helmond ontwikkelde concept bestaat uit een geautomatiseerd signaleringssysteem in combinatie met afspraken omtrent zorgcoördinatie tussen lokale/regionale instanties zoals consultatiebureaus, AMW, GGD, leerplichtfunctionarissen, politie etc. Op basis van een omgevingsanalyse die momenteel per gemeente in Noord-Brabant wordt uitgevoerd dient te worden afgewogen of Heusden al dan niet op het systeem aanhaakt. De provincie heeft voor de implementatie van het systeem subsidie beschikbaar gesteld. De gemeentebesturen uit de bestuurlijke subregio 's-Hertogenbosch hebben, samen met de provincie aangegeven een intensieve samenwerking op dit vlak na te streven en hebben de minister voor jeugd en gezin aangegeven gezamenlijk experimenteergebied te willen worden voor de ontwikkeling en implementatie van Centra voor Jeugd en Gezin en de aansluiting tussen het gemeentelijke en provinciale domein. Het streven ligt in het verlengde van de Brabantse pilots van Operatie Jong en de door de provincie in overleg met de gemeenten opgestelde Verbeteragenda Keten Jeugd.
- De ambitie bestaat om voor de verdere promotie van het HJI en het vergroten van de toegankelijkheid van de gemeente voor jongeren een website "voor en door jongeren" in het leven te roepen. Het is de bedoeling om jongeren uit de gemeente onder meer de redactie te laten vormen en de vormgeving van de site mede te laten bepalen. In de ondersteuning van die redactie en het gesprek dat moet leiden tot indiening van een volwaardig voorstel liggen voldoende aanknopingspunten om het contact tussen jeugd en de gemeente verder te intensiveren en te verbeteren.
- Ten behoeve van het scheppen van een meer logische lijn in de aanpak van overlastgevende/criminele jeugd is de mogelijke aansluiting bij het veiligheidshuis⁸ te 's-Hertogenbosch een belangrijk punt van aandacht. Vanuit de benadering van integrale veiligheid is in samenwerking met een zestal andere gemeenten een projectopdracht uitgezet om te onderzoeken of en op welke wijze het beste aansluiting bij het veiligheidshuis te 's-Hertogenbosch gerealiseerd kan worden. De uitkomsten hiervan worden in de 2^e helft van 2007 verwacht.

⁸ Samenwerkingsverband van Gemeenten, Politie, Openbaar Ministerie en een groot aantal hulpverleningsorganisaties t.b.v. een integrale aanpak van overlast en/of crimineel gedrag door individuele burgers.

- Het aanbod aan opvoedingsondersteuning dat vanuit meerdere disciplines wordt aangeboden heeft een betere afstemming op elkaar en op de vraag vanuit de ouders. Zeker daar waar er sprake is van gesubsidieerde activiteiten zal van gemeentewege het instrument van subsidiëring worden ingezet ten behoeve van deze afstemming.

Hoofdstuk 6. Informatie, advies en cliëntondersteuning

Met het 'geven van informatie en advies' wordt bedoeld op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag.

Het is min of meer een verplichting dat de gemeente zich daarbij laat leiden door de "één loket gedachte": een burger dient in principe niet vaker dan éénmaal bij de gemeente aan te kloppen om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Artikel 5 van de Wmo schrijft namelijk voor dat bij verordening moet worden bepaald op welke wijze de toegang tot het aanvragen van individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg binnen onze gemeente is geregeld. Daarbij dient de gemeente zich niet te beperken tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar ook informatie te geven over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen.

In artikel 7.2 van de Wmo-verordening gemeente Heusden 2007 is inmiddels vastgelegd dat de betreffende aanvragen moeten worden ingediend bij het lokaal loket (Loket maatschappelijke ondersteuning) van de gemeente Heusden.

Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning heeft de regieversterking van de cliënt (en zijn omgeving) tot doel ten einde de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Het kan informatie en advies, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen omvatten. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet op kan lossen.

6.1 Het loket in Heusden

Ten behoeve van met name het kanaliseren van zorggerelateerde vragen op het gebied van de individuele verstrekkingen was er al geruime tijd een zorgloket actief binnen onze gemeente. De basis voor een door de Wmo gewenste ontwikkeling tot één loket voor (aangepast) wonen, welzijn en zorg was daardoor voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wmo al aanwezig in onze gemeente. Getuige ook de naam van het toenmalige loket lag de nadruk daarbij met name op de zorgcomponent.

De Wmo heeft vervolgens voor een dusdanige "boost" ten aanzien van de verdere loketontwikkeling gezorgd, dat in het kader van het eerder in hoofdstuk 4 genoemde Platform Wonen, Welzijn en Zorg Heusden het initiatief daartoe is genomen. In nauw overleg met het Platform is daartoe de conceptnotitie Lokaal loket wonen, welzijn en zorg gemeente Heusden, "Een kastje zonder muur", opgesteld. De notitie treft u als bijlage 3 bij dit beleidsplan aan.

In het verlengde van datgene dat hierover in de notitie is opgenomen, is inmiddels gestart met de verbreding van de dienstverlening vanuit een centraal gehuisvest Loket maatschappelijke ondersteuning. De huidige fysieke huisvesting van het loket in het gemeentehuis te Drunen is ontoereikend om invulling te kunnen geven aan de gewenste doorontwikkeling van het loket. Bij de formulering van de ambitie op dit gebied in de volgende paragraaf komen we hier nader op terug.

Ten behoeve van de verdere verdieping van de dienstverlening vanuit en door het loket is het verder de bedoeling dat de benodigde afspraken daartoe met (keten)partners worden geformaliseerd en geëxpliciteerd. Denk hierbij onder meer aan het kanaliseren van de informatiebehoefte die cliënten van backoffice-organisaties hebben over de aard en omvang van de dienstverlening door het loket. Over en weer is inmiddels de intentie uitgesproken om hier in onderling overleg invulling aan te gaan geven. Het inbedden van de functie van cliëntondersteuning verdient hierbij bijzondere aandacht. Voor een deel blijft dit horen tot de reguliere werkzaamheden van de betreffende uitvoerende organisaties en voor dat deel waarbij het de reguliere werkzaamheden overstijgt zullen hiervoor afspraken worden gemaakt met de betrokken ketenpartners.

Voor wat betreft de verschijningsvormen van het loket is in de notitie geformuleerd dat het digitaal loket nadrukkelijk een groeimarkt is. Het betreft op dit moment grotendeels passieve informatieverstrekking, maar zal in de nabije toekomst uitgebreid moeten worden met interactieve mogelijkheden waarbij de vraag van de cliënt centraal staat.

6.2 Formulering ambities

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de te formuleren ambities op dit prestatieveld zich concentreren op de doorontwikkeling van het Loket maatschappelijke ondersteuning in zijn huidige vorm. De gewenste doorontwikkeling heeft met name betrekking op een drietal aspecten: fysiek, digitaal en de verbreding en verdieping van de dienstverlening.

- In *fysiek* opzicht achten wij het wenselijk dat de doorontwikkeling van het loket zich richt op een situatie waarbij het eerste deel van de entree van het loket een laagdrempelige informatiemarkt omvat. Via diverse media kunnen bezoekers van het loket “winkelen” op zoek naar de gewenste informatie. Als nadere, persoonlijke informatie of advies vervolgens gewenst is, zal het loket moeten beschikken over een soort baliefunctie. Tenslotte moet het loket ook toegerust zijn op het afhandelen van persoonlijke verzoeken in een sfeer die de privacy van de betrokkene waarborgt. Het gaat in dit geval om de midoffice in de vorm van spreekkamerfaciliteit. De realiteit gebiedt overigens wel te stellen dat de mogelijkheid van de fysieke doorontwikkeling op de huidige lokatie afhankelijk is van de ontwikkelingen rondom de eventuele gezamenlijke huisvesting van de gemeentelijke backoffices. In het verlengde daarvan is een mogelijke koppeling tussen de gemeentelijke frontoffice en diverse backoffice-organisaties eveneens een reële optie.
- Ten behoeve van de doorontwikkeling van het *digitaal* loket in zijn algemeenheid, maar ook specifiek voor de Wmo, hebben wij als gemeente Heusden de krachten gebundeld in het intergemeentelijk samenwerkingsverband Dimpact.⁹ Steeds meer dienstverlening waarvoor nu nog het fysiek verschijnen aan het loket noodzakelijk is, moet straks vanuit de thuissituatie langs digitale weg mogelijk zijn.
- De nagestreefde *verbreding en verdieping* van de dienstverlening door en/of vanuit het Loket maatschappelijke ondersteuning is niet alleen een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Hiervoor is nadrukkelijk samenwerking nodig met relevante ketenpartners. Het bestaande samenwerkingsverband in de vorm van het Platform Wonen, Welzijn en Zorg is hiervoor bij uitstek geschikt.

⁹ Binnen Dimpact werken de gemeenten Enschede, Emmen, Hellendoorn, Heusden, Oldenzaal en Zwolle samen aan het ontwikkelen van digitale diensten.

Hoofdstuk 7. Mantelzorg en Vrijwilligerswerk

Hoewel vrijwilligerswerk en mantelzorg naar inhoud en motivatie van de betrokkenen verschillen, zijn deze thema's toch in één prestatieveld benoemd. Argumenten hiervoor zijn de overzichtelijkheid van het aantal prestatievelden en het feit dat de gemeenschappelijke factor van de beide thema's is gelegen in de inzet voor naasten waarmee een bijzondere band bestaat.

Het zal hier als regel gaan om algemene beleidsmaatregelen, minder vaak om individuele voorzieningen, al biedt de Wmo daartoe wel alle ruimte als de gemeente dat wenst te doen. Groot pluspunt is in ieder geval dat de ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers voor het eerst een wettelijke basis heeft gekregen.

Mantelzorg

Mantelzorg kan worden omschreven als langdurende zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit de directe omgeving. De zorgverlening vloeit daarbij rechtstreeks voort uit de sociale relatie en overstijgt de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar. Bij het verlenen van mantelzorg gaat het dus om het bieden van iets extra's dat qua duur en qua intensiteit de geschetste normale gang van zaken (gebruikelijke zorg) overstijgt. Vaak is er - in tegenstelling tot "normale" situaties in het huishouden - sprake van situaties die worden gekenmerkt door het in de knel komen van maatschappelijke verplichtingen en persoonlijke voorkeuren van de mantelzorger.

Mantelzorg neemt in Nederland een belangrijke plaats in binnen de keten van welzijn en zorg. Uit gegevens van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat er 3,7 miljoen mensen zijn die zich wel op een of andere manier voor een ander inzetten. Natuurlijk zijn deze mensen niet allemaal even langdurig en intensief bezig. De rijksoverheid richt zich beleidsmatig met name op de groep mensen waarvoor dit wel geldt. Daarbij wordt uitgegaan van een zorgperiode van tenminste 3 maanden en een intensiteit van tenminste 8 uur per week. Niet dat andere varianten minder belangrijk zijn, maar langdurige en intensieve zorgverlening gaat vaak gepaard met overbelasting en ontwrichting van de eigen leefsituatie. Op basis van de huidige landelijke gegevens omvat de doelgroep aan mantelzorgers die een kritische grens bereiken op dit moment ongeveer 500.000 mensen. Ondanks de toegenomen aandacht en waardering voor het werk van de mantelzorgers, blijft de toenemende druk op de mantelzorg een belangrijk punt van aandacht.

Belangrijkste doelen binnen het huidige rijksbeleid zijn:

- het voorkomen van overbelasting;
- het bieden van adequate ondersteuning;
- het bevorderen van de emancipatie en de participatie van mantelzorgers.

Het is de bedoeling van de Wmo dat gemeenten vanaf 1 januari 2007 verantwoordelijk zijn voor het opzetten/continueren en financieren van activiteiten op het vlak van de mantelzorgondersteuning.

Vrijwilligerswerk

De vrijwillige inzet van burgers, zowel informeel en ongeorganiseerd (kleinschalig burgerinitiatief) als in georganiseerd verband (vrijwilligersorganisaties en bijvoorbeeld sport), vormt een onmisbaar deel van de civil society (zie ook hoofdstuk 2).

Vrijwilligerswerk is ook bij uitstek de mogelijkheid voor burgers om verantwoordelijkheid te nemen en niet alles van een ander of van de overheid te verwachten. Met zijn vrijwillige inzet is de burger daarmee niet slechts consument van publieke diensten, maar levert hij ook actief een bijdrage. Hij geeft niet alleen zijn eigen "meedoen" vorm, maar draagt ook bij aan het "meedoen" van kwetsbare groepen.

Het gaat hierbij overigens niet alleen om vrijwillige inzet in de sfeer van de zorg. De doelstelling van de Wmo is "meedoen" in de brede zin van het woord en het vereist dat vrijwillige inzet op alle terreinen van de samenleving ondersteund kan worden.

7.1 Mantelzorg en vrijwilligerswerk in Heusden

7.1.1 Mantelzorg

Mantelzorg is door de komst van de Wmo een nog belangrijker aandachtgebied voor de gemeente geworden. Veel gehandicapten of (chronisch) zieke burgers willen en/of moeten zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Dit is in overeenstemming met het op extramuralisering gerichte beleid van de rijksoverheid.

Mantelzorgers leveren een fundamentele bijdrage aan de zelfredzaamheid en de kwaliteit van leven van deze kwetsbare burgers. De mantelzorgers zijn belangrijke partners in het lokale gezondheidsbeleid dat is gericht op de bevordering van de gezondheid en het stimuleren van de maatschappelijke participatie van de zorgvrager. Goede randvoorwaarden kunnen mantelzorgers stimuleren en zodanig steunen dat zij de hulp aan hun naasten kunnen blijven geven.

Het belang van professionele ondersteuning voor mantelzorgers is door ons al in een relatief vroegtijdig stadium onderkend. Op basis van de huidige nota subsidies ontvangt de Stichting Zorg Welzijn Ouderen Heusden (ZWOH) vanaf 2005 een structureel aanvullend subsidiebedrag van € 15.000,-- ten behoeve van het opzetten en onderhouden van een lokaal steunpunt mantelzorg. Niettemin is mantelzorg ook voor onze gemeente een nog vrij onbekend

beleidsterrein. De uitvoering van de subsidieregeling Coördinatie Vrijwillige Thuishulp en Mantelzorg (CVTM) was in het kader van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) tot 1 januari 2007 een verantwoordelijkheid van de regionale zorgkantoren. De zorgkantoren subsidieerden onder meer steunpunten mantelzorg, de instellingen voor vrijwillige thuiszorg, buddyprojecten en vriendendiensten. De CVTM-gelden werden door het zorgkantoor regionaal ingezet. Op het gebied van de mantelzorg was het Steunpunt Mantelzorg Midden-Brabant de grootste ontvanger van deze subsidie.

Voor 2007 is door de rijksoverheid besloten om de financiering grotendeels te laten zoals deze was, met dien verstande dat er sprake is van een grote regionale component en een wat kleinere lokale component. Toegespitsd op onze gemeente komt de regionale component via de centrumgemeente Tilburg ten goede aan het Steunpunt Mantelzorg Midden-Brabant en zijn er in regionaal verband afspraken gemaakte over de verdeling van de middelen over de regiogemeenten. De lokale component bedraagt voor onze gemeente in 2007 bijna € 25.000,-- en is inmiddels ten behoeve van de lokale versteviging van de mantelzorgactiviteiten en het opzetten van vrijwillige thuiszorgactiviteiten ingezet via de Stg. ZWOH.

De verwachting is verder dat de huidige regionale component van de subsidiegelden vanaf 2008 (successievelijk) richting de afzonderlijke gemeenten zullen komen. De septembercirculaire 2007 van de rijksoverheid moet hier meer duidelijkheid in gaan verschaffen.

Voorzieningen op het gebied van mantelzorgondersteuning in de gemeente Heusden

Zoals hiervoor al is aangegeven heeft de Stg. ZWOH een lokaal steunpunt mantelzorg in het leven geroepen. De mantelzorgondersteuning bestaat met name uit:

- informatie, advies, en emotionele steun (bijvoorbeeld het houden van informatiebijeenkomsten, ondersteuningsgroepen, schriftelijke voorlichting etc.);
- individuele begeleiding;
- praktische hulp (bijvoorbeeld maaltijdservice, personenalarmering etc.).

Daarnaast werkt Stg. ZWOH nauw samen met het Steunpunt Mantelzorg Midden-Brabant en diverse andere professionele organisaties als het gaat om:

- respijtzorg, dit is een vorm van (tijdelijke) overname van de zorg die de mantelzorgers biedt, door vrijwilligers en/of professionele instellingen;
- materiële steun, zoals regelingen ter compensatie van inkomstenverlies (bijvoorbeeld bijstand, vrijstellingen of vormen van zorgverlof).

Het aantal mantelzorgers binnen onze gemeente dat via ZWOH op dit moment in beeld is, betreft ongeveer 80 personen. Het aandeel jongere mantelzorgers daarin is 5. Afgezet tegen de eerdergenoemde landelijke cijfers kan dus worden geconcludeerd dat niet alle mantelzorgers binnen onze gemeente in beeld zijn bij ons steunpunt en dat ook in Heusden het aandeel jongere mantelzorgers beperkt is. Een situatie die overigens bepaald niet uniek is en eigenlijk voor het overgrote deel van de gemeenten geldt.

7.1.2 Vrijwilligerswerk

Zonder de inzet van vrijwilligers zouden veel activiteiten, zoals sociaal-culturele, sport- en zorgactiviteiten, geen doorgang kunnen vinden. Veel gehanteerde uitdrukkingen zijn dan ook "cement van de samenleving" en "kurk waarop de samenleving drijft".

Het vrijwilligerswerk staat echter al een tijdje onder druk. Landelijke trends in het vrijwilligerswerk zijn namelijk:

- een gelijkblijvend aantal vrijwilligers en een toenemende vraag naar de inzet van vrijwilligers;
- een toenemend aantal oudere vrijwilligers;
- een toenemend tekort aan jonge en nieuwe vrijwilligers;
- een teruggang van het meer traditionele vrijwilligerswerk;
- een toenemende vraag naar ongebonden, kortdurend en projectmatig vrijwilligerswerk;
- maatschappelijke carrières die steeds meer tijd opslokken;
- een toenemend aantal tweeverdieners;
- de steeds hogere eisen die als gevolg van onder meer wettelijke verplichtingen aan vrijwilligerswerk worden gesteld.

In hoeverre deze trends ook op de gemeente Heusden van toepassing zijn, is op dit moment niet met cijfermateriaal te onderbouwen. De verwachting is evenwel gerechtvaardigd dat de verschillende trends in meerdere of minder mate ook op onze gemeente van toepassing zijn. De rijksoverheid onderkent in ieder geval het belang van en de druk op het vrijwilligerswerk. Daarom heeft zij de Wmo aangegrepen om gemeenten te verplichten het vrijwilligerswerk te ondersteunen.

Voorzieningen op het gebied van vrijwilligerswerkondersteuning in de gemeente Heusden

Als gemeente Heusden hebben wij in de periode 2002 tot en met 2004 gebruik gemaakt van de Tijdelijke Stimuleringsmaatregel vrijwilligerswerk. Met behulp van deze doeluitkering van rijkswege is in die periode een flinke impuls gegeven aan de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in onze gemeente.

Een en ander heeft met name geresulteerd in de inrichting van een vrijwilligerssteunpunt bij de Stg. Sphinx. De belangrijkste doelen die via dit steunpunt worden nagestreefd zijn:

- het geven van informatie, advies en ondersteuning aan vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op het gebied van b.v. wet- en regelgeving via onder meer de website www.vrijwilligerssteunpunt.nl en reguliere spreekuurfaciliteiten;
- het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk door onder meer het beheer van een vacaturebank;
- het signaleren van knelpunten op het gebied van vraag en aanbod binnen het vrijwilligerswerk;
- het promoten van vrijwilligerswerk in algemene zin.

Daarnaast zetten we als gemeente Heusden een aantal andere instrumenten in om de juiste randvoorwaarden voor goed functionerend vrijwilligerswerk te kunnen realiseren. De meest in het oog springende instrumenten zijn:

Het verstrekken van subsidie ter ondersteuning en stimulering van vrijwilligerswerk in georganiseerd verband.

In zijn algemeenheid maakt dit onderdeel uit van de reguliere subsidiestromen in het kader van de huidige nota subsidies. Met name ten behoeve van de ondersteuning van kadervorming binnen het vrijwilligerswerk is daarnaast een jaarlijks bedrag van € 10.000,-- beschikbaar om in te kunnen spelen op behoeften van verenigingen en instellingen op dit gebied.

Het in samenwerking met de Stg. Sphinx organiseren van de jaarlijkse vrijwilligersavond.

Vrijwilligers uit verschillende categorieën worden tijdens deze avond extra in het zonnetje gezet en bedankt voor hun inzet. Ter bekostiging hiervan is jaarlijks een bedrag van € 9.000,-- beschikbaar.

Het bieden van een collectieve ongevallen-, aansprakelijkheids- en persoonlijke eigendommen verzekering voor vrijwilligersorganisaties.

De vaste lasten en de bijbehorende administratieve rompslomp vervallen hierdoor bij de aangesloten verenigingen en instellingen. Bovendien geeft een en ander een kwaliteitsimpuls aan het vrijwilligerswerk doordat de vrijwilligers in kwestie in ieder geval kunnen rekenen op een adequate verzekering van hun vrijwilligerswerk. Inmiddels hebben 35 organisaties (zij vertegenwoordigen 1.271 vrijwilligers) gebruik gemaakt van deze voorziening en dit aantal is nog groeiende. Het jaarlijks hiervoor beschikbare budget bedraagt € 13.000,--.

De huidige voorzieningen op het gebied van het vrijwilligerswerk binnen onze gemeente richten zich met name op het "traditionele" vrijwilligerswerk in verenigingsverband. De ondersteuning van het vrijwilligerswerk dat zich meer op het individu en de informele zorg (vrijwillige thuiszorg) richt, is binnen onze gemeente welhaast een witte vlek. Met name vanuit de Stg. Zorg Welzijn Ouderen Heusden en Thebe wordt in Wmo-verband gevraagd om meer gemeentelijke aandacht hiervoor.

7.2 Formulering ambities

Op grond van bovenstaande situatieschets lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat er voor de ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk al de nodige aandacht is binnen de gemeente Heusden. Gelet op het belang van beide thema's voor een goede Wmo-basis is extra aandacht hiervoor geen overbodige luxe. Vertaald naar ambities voor de komende jaren betekent dit wat ons betreft het volgende.

- Ter versteviging van de zelfredzaamheid van mantelzorgers streven wij naar een lokale versterking van de ondersteuning voor mantelzorgers. In het verlengde van het ingezette beleid zal een en ander plaatsvinden binnen daartoe te maken subsidieafspraken met de Stg. ZWOH. Een belangrijk aandachtspunt op dit gebied is het vergroten van het bereik van ZWOH onder de mantelzorgers binnen onze gemeente die op dit moment de weg naar de beschikbare ondersteuning nog niet hebben gevonden. Het streven is er hierbij verder op gericht om via ZWOH gebruik te blijven maken van de regionale expertise bij de Stg. Mantelzorg Midden-Brabant. Voor die situaties waarbij er bij de mantelzorger de noodzaak ontstaat tot het overnemen van regeltaken die de mogelijkheden van ons loket maatschappelijke ondersteuning of het steunpunt mantelzorg overstijgen, zal eveneens worden bekeken of het gebruik maken van de diensten van de mantelzorgmakelaar een goede optie is.
- De witte vlek op het gebied van de ondersteuning van de informele zorg heeft aandacht. Op een vergelijkbare wijze als dit het geval is met de Stg. Mantelzorg Midden-Brabant is ten behoeve van de ondersteuning van de informele zorg de Stg. Contour in regionaal verband actief. Tot op heden heeft de betreffende organisatie geen activiteiten in onze gemeente ontplooid. Ook op dit gebied streven wij naar het maken van gerichte subsidieafspraken met de Stg. ZWOH ten behoeve van de ondersteuning van de informele zorg in onze gemeente. Het gebruik gaan maken van de regionale expertise op dit gebied van de Stg. Contour en Thebe is een belangrijk uitgangspunt.
- De ondersteuning van het meer traditionele vrijwilligerswerk binnen onze gemeente spitst zich op dit moment toe op de ondersteuning door de Stg. Sphinx en de reguliere subsidiemogelijkheden in het kader van de gemeentelijke subsidieverordening. Met de Stg. Sphinx zijn in dit verband prestatieafspraken op subsidiegebied gemaakt. Het gemeentelijk subsidiebeleid is toe aan een herijking. In het verlengde van het bovenstaande zal in het nieuwe gemeentelijke subsidiebeleid specifieke aandacht worden besteed aan een adequate ondersteuning van het vrijwilligerswerk in onze gemeente. In afgeleide zin zullen vervolgens met de Stg. Sphinx daartoe strekkende subsidieafspraken worden gemaakt. Thema's op dit gebied zijn in ieder geval het vergroten van de naamsbekendheid van het vrijwilligerssteunpunt in de gemeente en een beter zicht op het aantal succesvolle bemiddelingen tussen vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk.

In hoofdstuk 14 van dit beleidsplan zijn deze ambities schematisch verwoord.

Hoofdstuk 8. Bevorderen van deelname

Dit hoofdstuk vormt eigenlijk de kern van de Wmo. De Wmo is in eerste instantie immers een participatiewet en pas in meer afgeleide zin gaat het om zorggerelateerde wetgeving. De basis van de Wmo is gelegen in de bedoeling om het mogelijk te maken dat iedereen kan blijven participeren in onze maatschappij. De Wmo moet daarvoor een vangnet vormen met een dusdanige fijnmazigheid dat hier eigenlijk niemand doorheen kan vallen. Het afglijden tot non-participatie kan hiermee worden voorkomen. Voluit gaat het hier om het "bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en over het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem".

In dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin behoeft de maatregel dus niet uitsluitend gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het is wel belangrijk dat er bij het nadenken over deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door deze groepen, zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen.

Het gaat hier om een breed scala van maatregelen. Wat betreft de deelname aan het maatschappelijk verkeer kan gedacht worden aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten zoals buurthuizen, het gemeentehuis, etc. De deelname van mensen met een beperking aan het maatschappelijk verkeer zal bevorderd worden als zij zich met hun rolstoel, of met welk hulpmiddel dan ook, gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving, en toegang hebben tot alle openbare faciliteiten. Ook het organiseren van activiteiten met een sociaal-recreatief of sportief karakter zodat ook specifieke doelgroepen daaraan kunnen deelnemen, is een goed voorbeeld.

Wij richten ons op drie verschillende terreinen ter bevordering van de participatie:

- het fysieke terrein, waaronder het wonen in een gewone woonwijk valt;
- het economische terrein, het gaat hierbij met name om het deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt.
- het maatschappelijke terrein, hierbij gaat het om deelname van burgers in maatschappelijke verbanden zoals: verenigingen, belangenorganisaties, sociale netwerken, etc.

8.1 Fysieke terrein

Op het fysieke terrein is de laatste jaren flink aan de weg getimmerd. Met name organisaties als Cello en Prisma zijn er in samenwerking met Woonveste en gemeente in geslaagd om een relatief groot aantal cliënten met een verstandelijke beperking te voorzien van zelfstandige huisvesting in onze gemeente. Aan deze huisvesting wordt door de betreffende organisaties ook de noodzakelijke mate van zorg op afstand gekoppeld voor de cliënten in kwestie. De hiervoor in paragraaf 4.1 genoemde ontwikkeling van woonservicezones in onze gemeente moet verder bijdragen aan de bevordering van participatie in onze gemeente.

Verder is met name het Gehandicaptenplatform Heusden actief in het kader van de verbetering van de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de openbare ruimte en voor het publiek toegankelijke gebouwen. Steeds meer accommodaties beschikken dan ook over het Internationaal Toegankelijkheids Symbool (ITS) dat aangeeft dat de betreffende accommodatie voor iedereen toegankelijk is.

Tenslotte kan er in het voorkomende geval uiteraard ook een beroep op de gemeente worden gedaan om in aanmerking te komen voor bijvoorbeeld een woningaanpassing in het kader van de individuele voorzieningen op grond van de Wmo. Mensen met een beperking kunnen daardoor langer in de eigen woning en de vertrouwde leefomgeving blijven wonen, wat ook de participatie bevordert.

8.2 Economisch terrein

Het hebben van betaald werk en/of het doen van vrijwilligerswerk draagt in belangrijke mate bij aan de participatiegraad van mensen in de samenleving.

Voor wat betreft het onderdeel vrijwilligerswerk zijn we hier in hoofdstuk 7 al nader op ingegaan.

Werk verschaft de burger een inkomen, het structureert de tijd en het levert sociale contacten op. Om te voorkomen dat mensen die geen werk hebben afglijden naar non-participatie en voor het inkomen afhankelijk zijn van een uitkering, hetgeen de zelfredzaamheid ook niet bevordert, is het belangrijk dat er een nadere afstemming is tussen de Wmo en beleidsterreinen als de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Dit biedt namelijk kansen om een sluitend aanbod van voorzieningen te bieden aan burgers die om wat voor reden dan ook tijdelijk of misschien wel nooit in staat zijn zelfstandig in het eigen levensonderhoud te voorzien.

Intergemeentelijke samenwerking in ISD- en WML-verband vanuit het perspectief van de Wmo op het prestatieveld "bevorderen van deelname" is hiervoor noodzakelijk. De realiteit gebiedt te zeggen dat de inbreng vanuit onze gemeente op dit gebied nu nog erg klein is.

Voor wat betreft specifieke doelgroepen als nieuwkomers en oudkomers¹⁰ is als bijdrage tot zo volledig mogelijke participatie de Wet inburgering inmiddels van kracht geworden. De raakvlakken met de Wmo op het gebied van participatie zijn onmiskenbaar aanwezig. In meer uitvoerende zin zal afstemming tussen beide wettelijke regimes dan ook noodzakelijk zijn.

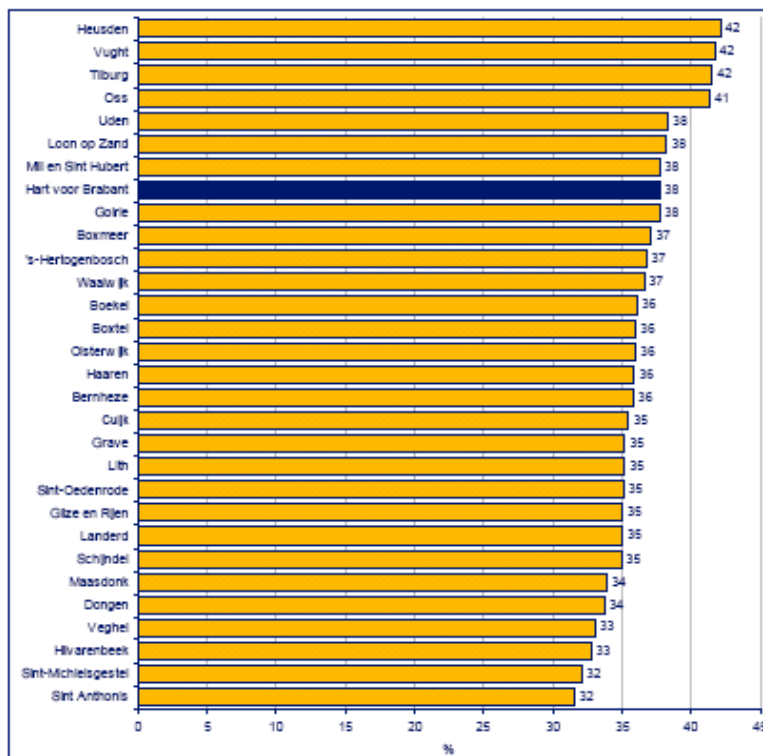
8.3 Maatschappelijk terrein.

Met de komst van de Wmo is het ondersteunen van maatschappelijke participatie expliciet een gemeentelijke taak geworden. De basis voor maatschappelijke participatie, deel kunnen nemen aan vrijetijdsclubs, sociale netwerken, belangenorganisaties etc., is volgens ons gelegen in het zorgen voor voldoende gelegenheid tot ontmoeting voor alle groepen burgers binnen onze gemeente. Op basis daarvan kan namelijk worden bijgedragen aan het ontstaan van sociale relaties buiten de professionele of gezinsrelaties en worden bijgedragen aan het ontstaan van volwaardig burgerschap. De ontmoetingsfunctie als basale voorwaarde wordt als zodanig ook genoemd in de gewenste ontwikkeling van woonservicezones uit hoofdstuk 4.

Een belangrijk punt van aandacht op dit gebied is de mate waarin de Heusdenaren een bepaalde mate van eenzaamheid ervaren. Eenzaamheid staat maatschappelijke participatie namelijk in de weg. Uit de rapportage "Gezondheid telt! in Heusden, kernboodschappen voor lokaal beleid" van de GGD Hart voor Brabant blijkt namelijk dat tweevijfde van de Heusdense volwassenen zich eenzaam voelt.

¹⁰ Oudkomers zijn die vreemdelingen in de leeftijd vanaf 16 tot 65 jaar die voor de inwerkingtreding van de wet in Nederland woonden, maar geen acht jaar in Nederland hebben gewoond tijdens de leerplichtige leeftijd en die evenmin diploma's hebben waaruit blijkt dat zij beschikken over voldoende kennis van de Nederlandse taal en samenleving.

Onderstaande figuur maakt duidelijk dat onze gemeente op dit gebied koploper is in vergelijking tot gemeenten in de regio. Op de rapportage van de GGD wordt in hoofdstuk 11, Volksgezondheid, nader ingegaan.

Percentage volwassenen met gevoelens van eenzaamheid

8.4 Formulering ambities.

- Met name ten behoeve van de versterking van de economische participatie zal in samenspraak met de gemeenten Waalwijk en Loon op Zand, de ISD en de WML worden gewerkt aan een plan van aanpak. De participatie van doelgroepen die minder goed toeleidbaar zijn naar de arbeidsmarkt staat hierbij centraal.
- Ten behoeve van de vormgeving van alle hiervoor genoemde vormen van participatie is op dit moment een Wmo-raad in oprichting. In samenspraak met deze Wmo-raad zal invulling worden gegeven aan de formalisering van deze raad. Het gaat hierbij in concreto om de door de raad uit te oefenen functies en de daarvoor benodigde facilitering. Verder wordt gestreefd naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van doelgroepen in deze raad. Aan de Wmo-raad in oprichting zal in dit opzicht met name aandacht worden gevraagd voor een vertegenwoordiging door de doelgroep allochtonen en vanuit kerkelijke organisaties.
- Binnen het Platform Wonen, Welzijn en Zorg Heusden wordt op projectbasis al aandacht besteed aan de meer dan gemiddelde eenzaamheidsproblematiek in onze gemeente. In overleg met het Platform en de GGD Hart voor Brabant zal worden bezien in hoeverre versterking van deze projectaanpak noodzakelijk is. Het door Thebe in het leven geroepen consultatiebureau voor senioren kan op dit gebied een belangrijke rol vervullen. Ondanks het feit dat preventie in fysieke zin ten aanzien van de doelgroep ouderen in hoofdstuk 11 van dit beleidsplan niet expliciet wordt genoemd, kan het consultatiebureau op dit gebied uiteraard ook een belangrijke rol vervullen.

Hoofdstuk 9. Individuele voorzieningen

Dit prestatieveld beschrijft het onderdeel van maatschappelijke ondersteuning dat zich richt op individuele mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Naast de voorzieningen op grond van de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) gaat het hier sinds de invoering van de Wmo ook om de voorziening Hulp bij het huishouden (Hbh).

Dit individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent overigens niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze vorm kan geven. Te denken valt bijvoorbeeld aan het vervoer van gehandicapten door middel van taxibusjes waarop men een individueel beroep kan doen, vergelijkbaar met het collectieve vervoer op grond van de voormalige Wvg. Of men "toegang" heeft tot een dergelijke voorziening hangt echter altijd af van de individuele kenmerken van de persoon met een beperking.

9.1 Het Heusdense vangnet

In hoofdstuk 2 van dit beleidsplan is de kern van de Wmo weergegeven. De zelfredzaamheid van burgers staat daarbij voorop. Ook in Heusden gaan wij ervan uit dat burgers zo lang mogelijk zelfstandig kunnen en willen blijven functioneren en daarbij in eerste instantie een beroep doen op de eigen omgeving voor eventuele ondersteuning. Mantelzorgers, burenhulp en allerlei vrijwilligersdiensten kunnen daarbij een belangrijke rol spelen. Het "vangnet van de individuele voorzieningen" treedt pas in werking op het moment dat de mogelijkheden binnen de civil society onvoldoende soelaas bieden.

Zowel vanuit het perspectief van de burger in zijn streven naar een optimale mate van zelfredzaamheid als vanuit economische motieven streven we ernaar om de druk op het vangnet zo laag mogelijk te houden. De collectieve voorzieningen in de vorm van met name mantelzorg en vrijwilligerswerk uit hoofdstuk 7 van dit plan fungeren in dit opzicht dan ook als voorliggende voorzieningen.

Van Wvg naar Wmo

Het in het voorkomende geval verstrekken van individuele voorzieningen was ten tijde van de Wvg al een gemeentelijke taak. Zoals hiervoor al is aangegeven is het voorzieningenniveau van de Wvg in het kader van de Wmo uitgebreid met de taak Hulp bij het huishouden. Op grond van de wettelijke verplichting in het kader van de Wmo moest e.e.a. al vanaf 2007 zijn beslag krijgen. De beleidsmatige inbedding van het gemeentelijk beleid op het gebied van de verstrekking van individuele voorzieningen heeft dan ook plaatsgevonden via het eerdergenoemde beleidskader Wmo uit bijlage 1. De daaropvolgende wettelijke formalisering van deze verstrekkingen is vervolgens door de gemeenteraad in de loop van 2006 vastgelegd in de Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007 en het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2007. Op grond hiervan zijn de individuele verstrekkingen te onderscheiden in woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen en huishoudelijke voorzieningen. Beide documenten treft u als bijlage 4 bij dit beleidsplan aan.

Cliëntgerichtheid is het belangrijkste uitgangspunt dat aan de vaststelling van deze documenten ten grondslag heeft gelegen. Er is immers gestreefd naar het aanbrenge van zo min mogelijk wijziging in bestaande situaties van hulpbehoevende burgers en daarnaast is de oorspronkelijke eigen bijdrage voor woonvoorzieningen geschrapt. Alleen voor de verstrekking van Hbh is nu sprake van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage.

Huidige situatie

De invoering van de Wmo op het gebied van de individuele voorzieningen, heeft in de gemeente Heusden relatief geruisloos plaatsgevonden. De doelgroep heeft wat dat betreft eigenlijk weinig gemerkt van de wetwijziging die voor en over hen is uitgerold. De belangrijkste reden hiervoor is naar onze mening gelegen in het hiervoor genoemde uitgangspunt van cliëntgerichtheid. De gekozen wijze van Europese aanbesteding van de Hbh heeft bijvoorbeeld uitgemond in uitvoeringsovereenkomsten met 7 zorgaanbieders die allemaal aan de vooraf gestelde prijs- en kwaliteitseisen kunnen voldoen. Voor de cliënt heeft e.e.a. geresulteerd in een optimale mate van keuzevrijheid en is er in geen enkel geval sprake geweest van de noodzaak tot wijziging in de bestaande relatie van cliënt en zorgaanbieder. Op basis van de huidige inzichten en signalen concluderen wij dan ook dat er sprake is van een grote mate van tevredenheid onder onze cliënten omtrent de wijze waarop de invoering van de Wmo gestalte heeft gekregen.

Inmiddels is door de Rekenkamercommissie Heusden de eindrapportage van een onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en cliëntgerichtheid van de uitvoering van de Wvg in de periode 2004/2006 afgerond. In zijn algemeenheid is door de commissie geconcludeerd dat het gemeentelijk Wvg-beleid in de betreffende periode voldoende doeltreffend en doelmatig en tevens cliëntgericht is geweest. Aanbevelingen tot verdere verbetering hebben met name betrekking op de onderwerpen sturingsinformatie, doorlooptijd, klanttevredenheid, relatie met de ISD en heronderzoeken. Per brief van 31 oktober 2007 is door het college richting gemeenteraad aangegeven op welke wijze per onderwerp acties zijn verricht en/of worden uitgezet. In vervolg daarop zullen de aanbevelingen uit deze rapportage uiteraard ook een belangrijke rol gaan spelen bij de evaluatie van het huidige beleid. Een exemplaar van de rapportage is als bijlage 5 aan dit beleidsplan toegevoegd.

De omvang van de doelgroep van mensen met een beperking die ten tijde van de Wvg een structureel beroep deed op de gemeentelijk individuele voorzieningen bedroeg ongeveer 2365 cliënten. Als gevolg van de invoering van de Wmo is ons cliëntenbestand met ruim 1000 cliënten toegenomen. Het betreft hier de zogenaamde overgangsklanten die voorheen in het kader van de Awbz via het zorgkantoor Hulp bij het huishouden ontvingen. Afgezet tegen het totale inwoneraantal van onze gemeente maakt dus ongeveer 7,8% van onze burgers gebruik van het gemeentelijk vangnet in de vorm van een individuele verstrekking op grond van de Wmo.

In vergelijking tot bijvoorbeeld de gemeente 's-Hertogenbosch (10%) "scoort" onze gemeente op dit gebied dus een lager percentage.

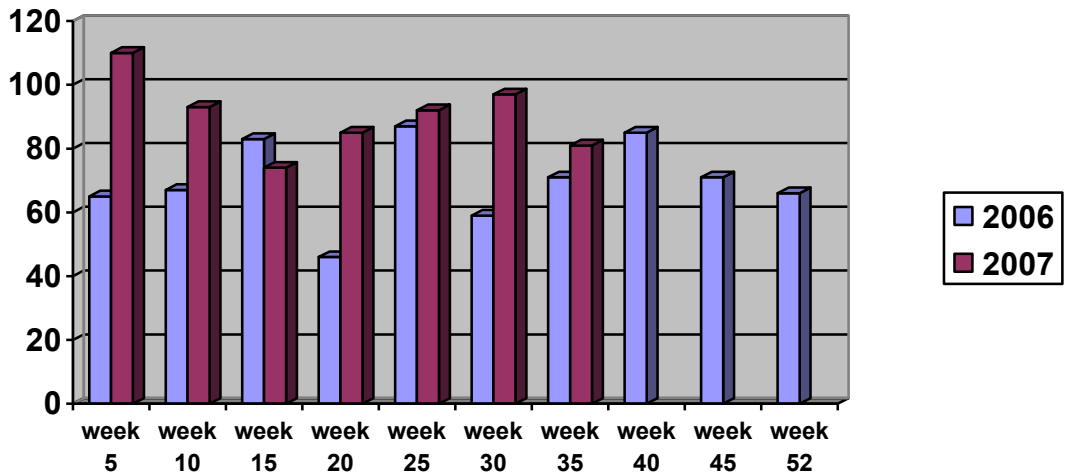
Op basis van de beschikbare cijfers in de eerste helft van het jaar 2007 lijkt er evenwel sprake van een bepaalde mate aan inhaaleffect. In vergelijking tot het jaar 2006 is er in ieder geval sprake van een toename van het beroep op individuele verstrekkingen op grond van de voormalige Wvg van ongeveer 30%.

Zie hiervoor ook de onderstaande grafiek.

Onverwachte Groei ?

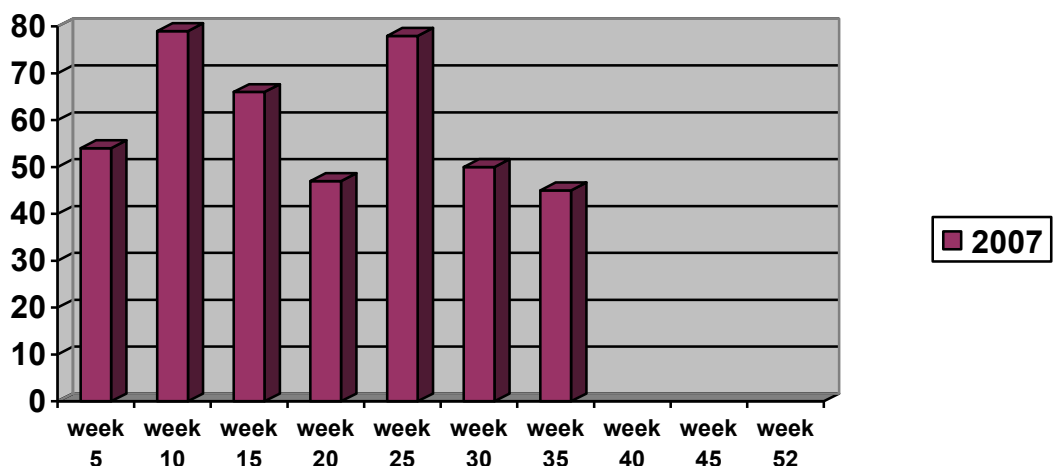
Vergelijking aanvraag Wvg-voorzieningen

Op dit moment is nog niet duidelijk of dit percentage ook op jaarbasis zal worden gerealiseerd en naar de oorzaak van deze stijging is op dit moment nog geen onderzoek gedaan. Naar verwachting vloeit dit in ieder geval voort uit bekende demografische ontwikkelingen zoals de "vergrijzing" van onze samenleving. Verder hebben wij signalen dat de positionering van het Loket maatschappelijke ondersteuning en de daarmee gepaard gaande publiciteit eveneens heeft bijgedragen aan de hiervoor geschetste toename.

Voor wat betreft het aantal aanvragen Hulp bij het huishouden beschikken wij niet over eigen ervaringsgegevens van eerdere jaren. Vooralsnog houdt het aantal aanvragen op dit gebied ongeveer gelijke tred met onze verwachtingen op dit gebied. Zie hiervoor eveneens onderstaande grafiek.

Aanvragen Hulp bij het huishouden

Het zal duidelijk zijn dat een eventuele toename op jaarbasis ook financiële consequenties met zich mee kan brengen. Het van rijkswege vooraf ontvangen budget ten behoeve van de bekostiging van de structurele Wmo-kosten is namelijk gebaseerd op de instroomgegevens uit het jaar 2005.

Bij voorbaat is hierop door de VNG namens alle gemeenten al aangegeven dat het macrobudget ontoereikend zal zijn. Van de zijde van de rijksoverheid is in dit verband aangegeven dat op basis van monitoring van de daadwerkelijke kosten beschikbaarstelling van aanvullend budget richting gemeenten mogelijk zou moeten zijn. Op dit moment is niet duidelijk hoe hard deze toezegging daadwerkelijk is.

9.2 Formulering ambities

In de vorige paragraaf is op basis de onderzoeksrapportage van de Rekenkamercommissie en voorlopige gegevens uit de eerste maanden van de Wmo een eveneens voorlopige analyse gegeven van de huidige stand van zaken. Op grond daarvan achten wij aanpassing van het huidige beleid op het gebied van de individuele voorzieningen door middel van bijvoorbeeld het aanpassen van de Wmo-verordening en/of –besluit op dit moment niet raadzaam. Wel zullen uiteraard met name de specifieke aanbevelingen uit het onderzoek van de Rekenkamercommissie worden opgepakt. Dit staat evenwel los van de beleidsmatige invulling.

Een grondige evaluatie van het huidige beleid zal plaats moeten vinden op basis van zo volledig mogelijke gegevens uit de volledige jaargang 2007. De voorliggende rapportage van de Rekenkamer zal hierbij uiteraard ook worden betrokken. Onvoorziene omstandigheden daargelaten, kan op basis daarvan vervolgens sprake zijn van aanpassing van het huidige beleid met ingang van 2009. Aspecten die in deze evaluatie in ieder geval aan de orde zullen komen, zijn wat ons betreft:

- De mate van tevredenheid bij onze cliënten.

Op grond van artikel 9 van de Wmo zijn gemeenten overigens verplicht om jaarlijks een rapport te publiceren met de uitkomsten van een onderzoek naar klanttevredenheid. Onder de noemer horizontale verantwoording gaan wij hier in hoofdstuk 12 van dit beleidsplan nader op in.

- De verhouding tussen prijs en kwaliteit.

Op basis van het huidige beleid staat handhaving van het bestaande kwaliteitsniveau en daarbij het belang van de cliënt voorop. Afhankelijk van de hiervoor geschetste ontwikkelingen met betrekking tot financiële compensatie van rijkswege als gevolg van eventuele tekorten, kan bijstellen van de huidige prijs- kwaliteitsverhouding noodzakelijk zijn. Mogelijkheden die op dit gebied aanwezig zijn, hebben onder meer betrekking op:

- het (her)invoeren en/of verhogen van de eigen bijdrage;
- een hernieuwde Europese aanbesteding ter realisering van een lager prijsniveau;
- het invoeren en/of verhogen van de inkomensdrempel.

- Verantwoorde druk op het vangnet.

De druk op het vangnet van de individuele voorzieningen wordt als gevolg van ontwikkelingen buiten onze invloedssfeer (vergrijzing) steeds groter als we hier niet adequaat op inspelen.

Het streven moet er dan ook op gericht zijn om voorliggende collectieve voorzieningen (zie onder meer hoofdstuk 7) dusdanig te faciliteren dat een beroep op de individuele voorzieningen kan worden uitgesteld of zelfs niet plaats hoeft te vinden. Het sturingsinstrument van de welzijnsgerelateerde subsidies kan hierbij een belangrijke rol spelen.

In hoofdstuk 14 van dit beleidsplan is deze ambitie schematisch verwoord in het plan van aanpak.

Hoofdstuk 10. Ondersteuning bijzondere groepen

In hoofdstuk 10 van dit beleidsplan besteden we in geïntegreerde vorm aandacht aan een drietal prestatievelden. Niet omdat het belang van de betreffende prestatievelden geen afzonderlijke aandacht verdient, maar omdat de samenhang tussen en de schaalgrootte waarop invulling wordt gegeven aan deze prestatievelden daartoe noodzaakt. Het gaat in dit geval dan ook om samenhangende ondersteuning voor "bijzondere groepen". In de prestatieveldensfeer gaat het om Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang (prestatieveld 7), Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ, prestatieveld 8) en Ambulante verslavingszorg (prestatieveld 9).

Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Onder vrouwenopvang wordt daarnaast ook het beleid ter bestrijding en preventie van huiselijk geweld gerangschikt.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Voor het omschrijven van de OGGZ en de daaronder vallende activiteiten worden uiteenlopende definities gehanteerd. Ze hebben wel allemaal een grote gemene deler: bij OGGZ gaat het kort gezegd om ongevroegde bemoeienis met kwetsbare mensen die kampen met meervoudige problemen. Het betreft hier meestal psychische en/of verslavingsproblemen. De doelgroep is veelal onvoldoende zelfredzaam en vraagt meestal niet duidelijk om hulp. Een veelgehanteerde term voor de doelgroep is dan ook "zorgwekkende zorgmijders".

Doel van de OGGZ is: het vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren én beschermende factoren met het oog op het voorkomen en verminderen van uitsluiting en dakloosheid en het realiseren van een aanvaardbare kwaliteit van leven voor kwetsbare mensen en hun omgeving.

Ambulante verslavingszorg

Ambulante verslavingszorg doelt op activiteiten die zich richten op hulpverlening op lokatie, gericht op verslavingsproblemen en het voorkomen van verslavingsproblemen. Ook de activiteiten gericht op het bestrijden en voorkomen van overlast door verslaving kunnen hieronder worden verstaan.

10.1 De huidige situatie

De groep mensen die gerekend kan worden tot de bijzondere groepen is niet eenduidig. Er kan sprake zijn van dakloosheid, verslaving, psychiatrie, het mijden van zorg, het onvermogen zich maatschappelijk te handhaven, sociaal isolement, opvoedingsproblemen, relatieproblemen, huiselijk geweld, beperkte maatschappelijke participatie etc. Het kan gaan om zowel volwassenen, jongeren of ouderen en in sommige gevallen is er sprake van het veroorzaken van overlast voor de wijk of buurt waarin men woont of verblijft.

Afhankelijk van welke problematiek dominant is behoren ze tot de doelgroep van verschillende beleidsterreinen en zijn ze al of niet in beeld bij verschillende hulpverleningsorganisaties. Mede daarom is het zeer moeilijk om de omvang van de groep in beeld te brengen. Dit is een landelijk probleem waarvoor nog geen kant en klare oplossing is.

Het cijfermateriaal waarover we op dit moment wel beschikken komt voort uit de monitorgegevens van de GGD en uit cijfermateriaal van betrokken organisaties zoals Novadic-Kentron en GGZ Reinier van Arkel. Op de meer dan gemiddelde eenzaamheidsproblematiek binnen onze gemeente zijn we al ingegaan in hoofdstuk 8 van dit beleidsplan. Het genotmiddelengebruik door zowel jongeren als volwassenen wijkt weliswaar niet af van zowel landelijke als regionale gemiddelden, maar geeft in absolute zin wel reden tot zorg. In hoofdstuk 11 van dit beleidsplan gaan we hier onder de noemer volksgezondheid nader op in. Een specifiek punt van aandacht voor onze gemeente is de bedenkelijke score van onze gemeente op het gebied van huiselijk geweld. In de afgelopen 5 jaar heeft 4% van de volwassenen in onze gemeente te maken gehad met een vorm van huiselijk geweld. In de regio Hart voor Brabant (29 gemeenten in het werkgebied van de GGD Hart voor Brabant) gaat het in dat geval om 2%.

Mensen uit de bijzondere groepen hebben vaak meervoudige problemen. Geestelijke, sociale en materiële problemen gaan in dat geval vaak samen. De hulpverlening moet aan al deze gebieden aandacht besteden en dat vraagt zowel bij het opstellen van beleid als in de uitvoering daarvan om een integrale benadering.

Wanneer problemen niet tijdig worden gesignaleerd of in samenhang worden opgepakt, dreigen de problemen van mensen onopgemerkt te blijven of stapelen deze zich alleen maar verder op. Een ander gevaar is dat mensen in geen van de "beleidscategorieën" vallen, zoals mensen met psychische en verslavingsproblemen. Zij vallen tussen de wal en het schip.

Dit probleem wordt deels veroorzaakt doordat de beleidsverantwoordelijkheid voor de bijzondere groepen sterk versnipperd is. De diverse onderdelen zijn ondergebracht bij het rijk, de provincie en gemeenten. Ook in de praktijk is een veelheid van partijen nodig: woningbouwcorporaties, maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, politie, justitie, reclassering en organisaties op het gebied van werk en inkomen.

Momenteel wordt in de uitvoering wel veel samengewerkt, maar nog onvoldoende vanuit een gemeenschappelijke keten waarbij partijen de verantwoordelijkheid delen. De afzonderlijke financieringsstromen en bijbehorende opdrachten en verantwoordingseisen dragen hieraan bij. Samenwerking beperkt zich nog vaak tot het afstemmen van de eigen activiteiten.

Beleid en aanpak vragen dus om verbetering. Er is een wijziging van perspectief nodig, waarin de vraag of behoefte van de cliënt centraal staat en de hulpverlening maatwerk levert. Het welzijn van de cliënt is de primaire invalshoek. Een adequate hulpverlening heeft ook positieve gevolgen voor de kwaliteit van de samenleving. De overlast veroorzaakt door bijzondere groepen neemt af en dit heeft een positieve invloed op het veiligheidsgevoel van burgers.

Regionale aanpak

Zoals hiervoor al is aangegeven bestaat er zowel landelijk, regionaal als lokaal geen eenduidig beeld van de omvang van de bijzondere groepen. Het is evenwel een vaststaand feit dat de concentratie van deze groepen zich veelal bevindt binnen de stedelijke grenzen. Dit heeft alles te maken met de aanwezigheid van gecentraliseerd hulpaanbod en andere aantrekkende voorzieningen in de stad. In het geval van onze gemeente gaat het dan met name om de gemeente 's-Hertogenbosch.

Voor een aanzienlijk deel van de hulpverlening aan bijzondere groepen heeft 's-Hertogenbosch dan ook een regio- en regiefunctie toebedeeld gekregen van de rijksoverheid. Het betreft hier met name de maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg, vrouwenopvang en huiselijk geweld. Ten behoeve van de ontwikkeling van regionaal afgestemd beleid op deze beleidsterreinen ontvangt 's-Hertogenbosch als centrumgemeente de daarvoor beschikbare rijksmiddelen.

Met name op het gebied van de preventie en bestrijding van huiselijk geweld is in het afgelopen jaar succesvol samengewerkt in regionaal verband. Door een gezamenlijke aanpak en financiering van de 21 gemeenten in de regio Brabant-Noord is er inmiddels een regionaal advies- en steunpunt huiselijk geweld operationeel waar zowel slachtoffers als plegers van huiselijk geweld terecht kunnen voor informatie, advies en doorgeleiding naar reguliere hulpverlening.

Daarnaast is door de gemeenten en betrokken (keten)organisaties zoals met name Politie, Algemeen maatschappelijk werk, Slachtofferhulp, Openbaar Ministerie, Reclassering, Bureau Jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming een lokaal casusoverleg opgezet wat een multidisciplinaire aanpak van de hulpverlening op het gebied van huiselijk geweld mogelijk maakt.

Op het gebied van de overige beleidsvelden is de regionale samenwerking zowel tussen gemeenten als tussen betrokken organisaties nog niet optimaal. Mede gelet op overgehevelde subsidiemiddelen ten behoeve van preventieve activiteiten op het gebied van de (openbare) geestelijke gezondheidszorg, geeft de komst van de Wmo gemeenten extra sturingsmogelijkheden op dit gebied. De Wmo is daarmee een extra stimulans om meer integraal beleid voor bijzondere groepen te ontwikkelen, de cliënt centraal te stellen en de uitvoering efficiënter te maken.

10.2 Formulering ambities

We hebben de beleidsterreinen maatschappelijke dienstverlening, maatschappelijke en vrouwenopvang, verslavingszorg, sociale activering, huiselijk geweld en openbare geestelijke gezondheidszorg in samenhang bekeken. We streven daarbij naar een meer gerichte en effectieve benadering, gericht op de resultaten voor de cliënt. Om dit te kunnen bereiken hebben we de navolgende ambities geformuleerd.

10.2.1 Preventie staat voorop

Voorkomen is beter dan genezen dus het zorgdragen voor voldoende preventie ter voorkoming van psychische, psychosociale en/of verslavingsproblemen staat voorop. Er is meer nodig dan alleen voorlichting om hieraan invulling te geven. Goed zicht op de oorzaken en een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid zijn belangrijke aandachtspunten. Onder preventie verstaan we enerzijds collectieve preventie gericht op het algemene publiek of risicogroepen en anderzijds preventieve maatregelen om te voorkomen dat problemen verergeren.

Dit eerste onderdeel maakt geen deel uit van de individuele zorgketen voor bijzondere groepen. Deze preventieactiviteiten worden ingezet om te voorkomen dat psychische, psychosociale en/of verslavingsproblemen in zijn algemeenheid kunnen ontstaan.

De tweede vorm van preventie betreft het voorkomen dat problemen verergeren of dat er nieuwe problemen bijkomen. Ernstige psychische/psychosociale of verslavingsproblemen (enkelvoudige problematiek) hóeven niet gepaard te gaan met het ontwikkelen van problemen op de verschillende leefgebieden. Wanneer enkelvoudige problematiek tijdig wordt gesignaleerd en aangepakt kan vaak voorkomen worden dat zich meervoudige problematiek ontwikkelt. Enkelvoudige problematiek behoort meestal tot het aandachtsgebied van één organisatie zoals de verslavingszorg of het algemeen maatschappelijk werk.

10.2.2 Sluitend ondersteuningsaanbod

Het realiseren van een sluitend ondersteuningsaanbod is gericht op de vorming van een sluitende keten. De keten wordt hierbij gevormd door een aaneenschakeling/ordening van opeenvolgende activiteiten van verschillende organisaties/professionals, gericht op het gezamenlijk bereiken van een vastgesteld resultaat. Het vertrekpunt van de keten is de cliënt en zijn meervoudige problematiek.

De keten voorziet dan in een samenstel van diensten en voorzieningen die geleverd worden door meerdere partijen. Die diensten moeten soms na elkaar en soms gelijktijdig beschikbaar zijn.

Zelfstandige partners werken samen aan het realiseren van een product dat voorziet in de behoeften van de cliënt. Dat vergt een goede afstemming. Door samen te werken kan mogelijke "verspilling" worden voorkomen. Niet de mogelijke onderlinge concurrentie, maar de samenwerking in het belang van de cliënt dient hierbij centraal te staan.

De organisatie van een sluitend zorg- en ondersteuningsaanbod heeft de gemeente niet in eigen hand: ook de inzet van en samenwerking met bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, politie, justitie, aanbieders van Awbz- en curatieve zorg zijn essentieel. Op het gebied van de preventie en bestrijding van huiselijk geweld en de OGGZ is inmiddels zowel lokaal als regionaal een goede basis gelegd voor (keten)samenwerking. Een lokale overlegstructuur is inmiddels opgezet door Juvans en Woonveste. Er wordt aansluiting gezocht bij de regionale structuren. Het lukt daardoor steeds beter de behoefte aan zorg en opvang vroeg te signaleren en in het voorkomende geval zo snel mogelijk voor behandeling te zorgen. Aan de gezamenlijke regiogemeenten de taak om deze aanwezige basis te benutten ten behoeve van het nagestreefde sluitend ondersteuningsaanbod voor bijzondere groepen.

10.3 De aanpak

De voorgestelde aanpak om tot de realisering van de hiervoor genoemde ambities te kunnen komen, is wat ons betreft een aanpak in regionaal verband met in eerste instantie de gemeenten in het samenwerkingsverband van de regio 's-Hertogenbosch.

Het gaat hierbij met name om het realiseren van een regionaal (preventie)programma ter voorkoming en bestrijding van psychische, psychosociale en verslavingsproblemen. De gemeente 's-Hertogenbosch vervult hierbij een voortrekkersrol en naast de regiogemeenten zijn organisaties als de GGD Hart voor Brabant, de Reinier van Arkel Groep (GGZ) en Novadic-Kentron (verslavingszorg) kernpartners ten behoeve van de totstandkoming van deze planvorming.

Van de zijde van de regiogemeenten bestaat in principe de bereidheid om ten behoeve van de realisering en uitvoering van dit plan de uit de Awbz overgehevelde middelen voor collectieve preventie op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg structureel in te zetten. Voor de gemeente Heusden gaat het hierbij om een bedrag van € 23.000,--. Zie hiervoor ook het financieel overzicht in hoofdstuk 13.

In hoofdstuk 14 is de voorgestelde aanpak op dit prestatieveld schematisch weergegeven.

Hoofdstuk 11. Volksgezondheid

Zoals in paragraaf 1.2 is aangegeven, is het onderwerp volksgezondheid bij wijze van tiende prestatieveld toegevoegd aan dit beleidsplan. Met name vanwege de vele raakvlakken die dit beleidsveld heeft met verschillende prestatievelden uit de Wmo, maar ook vanwege een bepaalde mate van pragmatisch handelen. Voor dezelfde beleidsperiode als dit beleidsplan Wmo schrijft de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) gemeenten immers voor om de bestaande beleidsnota's lokaal gezondheidsbeleid te actualiseren. De kaders waarbinnen deze actualisering in meer concrete zin dient te gebeuren, worden vastgelegd binnen het voorliggende beleidsplan Wmo.

Gemeentelijke rol

De gemeentelijke rol en verantwoordelijkheid in het bevorderen van de volksgezondheid zijn van oudsher groot te noemen. Als gevolg van zowel nadere regelgeving als vanuit een bepaalde decentralisatiebehoefte bij de rijksoverheid is deze gemeentelijke verantwoordelijkheid de laatste jaren steeds groter geworden. De meest prominente wetgeving op dit gebied is de al eerder genoemde Wcpv.

In het kader van haar wettelijke rol kan de gemeente allerlei gezondheidsbeschermende, gezondheidsbevorderende en preventieve maatregelen nemen die een bijdrage leveren aan de verbetering van de gezondheid van haar burgers. De gemeente heeft dus de middelen om gezondheid te behouden of te verbeteren en zij kan en moet de belangrijke regierol vervullen in het veld van de (openbare) gezondheidszorg.

Als gemeente hebben we overigens niet alleen mogelijkheden, maar ook verplichtingen als het gaat om de volksgezondheid. De gemeentelijke verplichtingen zijn met name vastgelegd in de Wcpv.

Naast de hiervoor genoemde verplichting om vierjaarlijks lokaal gezondheidsbeleid te formuleren, draagt deze wetgeving de gemeente onder andere op om een Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden. Op basis van een gemeenschappelijke regeling participeren wij als gemeente Heusden dan ook in de GGD Hart voor Brabant. De GGD Hart voor Brabant werkt voor 29 gemeenten met in totaal bijna een miljoen inwoners. De GGD vervult voor de participerende gemeenten zowel een signalerende, beleidsondersteunende en uitvoerende rol op het gebied van de preventieve gezondheidszorg.

Hart voor Brabant

Relatie Wcpv en Wmo

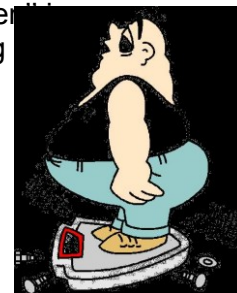
Voor een volledige overheveling van Wcpv-taken naar de Wmo is niet gekozen door de rijksoverheid. Alleen het onderdeel Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) is daadwerkelijk overgeheveld naar de Wmo. Er is en blijft dus sprake van twee verschillende wettelijke regimes, maar ook door het ministerie is vastgesteld dat er een aantal duidelijke raakvlakken is tussen de beide wetten.

Deze raakvlakken liggen met name bij de Jeugdgezondheidszorg, de Openbare geestelijke gezondheidszorg en de Gezondheidsvoorlichting. Vertaald naar prestatievelden is de GGD dus prominent aanwezig in prestatieveld 2 (Jeugd in relatie tot Jeugdgezondheidszorg), prestatieveld 3 (Informatie en advies in relatie tot Gezondheidsvoorlichting) en prestatieveld 8 (Openbare geestelijke gezondheidszorg in relatie tot Bemoeizorg).

Meer in zijn algemeenheid heeft de GGD overigens besloten om in de komende jaren de GGD-producten dusdanig te formuleren dat duidelijk wordt op welke wijze deze producten bijdragen aan het bereiken van de Wmo-doelstellingen zoals die in de verschillende prestatievelden zijn geformuleerd.

11.1 Gezondheid in Heusdens perspectief

De landelijke nota preventieve gezondheidszorg "Kiezen voor gezond leven" is vooral gebaseerd op de landelijke Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) zoals die door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is opgesteld. In deze landelijke nota formuleert het Kabinet doelstellingen voor de periode 2007 – 2010. Het Kabinet wil dat Nederland op het gebied van gezondheid van de huidige positie van middenmotor weer opklimt naar de Europese top. De aanpak van roken, overgewicht, alcoholmisbruik, diabetes en depressie krijgt de komende vier jaar prioriteit.

In de GGD-regio Hart voor Brabant is in navolging hierop voor het eerst een regionale VTV ontwikkeld: "Gezondheid telt! in Hart voor Brabant". Deze regionale VTV en de lokale vertaling daarvan per aangesloten gemeente is ontwikkeld om gemeenten in staat te stellen strategische beleidskeuzes te kunnen maken. Volgens de Wcpv moeten deze keuzes namelijk zo veel mogelijk zijn gebaseerd op inzicht in de lokale gezondheidstoestand. De lokale vertaling van de regionale VTV in de vorm van het boekje "Gezondheid telt! in Heusden, kernboodschappen voor lokaal beleid" treft u als bijlage 6 bij dit beleidsplan aan.

De geformuleerde lokale kernboodschappen dienen wat ons betreft als uitgangspunt voor het te voeren beleid op het gebied van de preventieve gezondheidszorg in onze gemeente voor de komende jaren. De lokale kernboodschappen geven namelijk antwoord op vragen als:

- Wat zijn de belangrijkste gezondheidsproblemen?
- Wat zijn de belangrijkste oorzaken van ongezondheid?
- Wat gebeurt er nu aan beleid in de gemeente?
- Waar liggen de mogelijkheden voor verbetering?

11.1.2 Kernboodschappen

De kernboodschappen voor lokaal beleid in Heusden zijn onderverdeeld in twee gedeeltes. In het eerste gedeelte worden de belangrijkste lokale bevindingen voor de gemeente Heusden beschreven. Dit zijn de belangrijkste conclusies op grond van analyses van de gezondheid in Heusden en in de regio en de factoren die hiermee samenhangen. Er is gebruik gemaakt van verschillende bronnen zoals sterftestatistieken, zorgregistraties en enquêteonderzoek.

In het tweede gedeelte staat de betekenis van de hiervoor genoemde bevindingen voor het lokale gezondheidsbeleid centraal. Voor een volledige beschrijving van de lokale kernboodschappen verwijzen wij naar de hiervoor genoemde bijlage. Samenvattend komt een en ander op het volgende neer.

De inwoners van onze gemeente zijn over het algemeen niet gezonder of ongezonder dan andere Nederlanders. Op grond van het door de GGD gehouden onderzoek dat ten grondslag heeft gelegen aan de lokale kernboodschappen, bestaat er niettemin reden tot zorg over de ernst en omvang van de gezondheidsproblemen in Heusden.

In vergelijking met landelijke en regionale gemiddelden zijn de percentages soms wat gunstiger (bijvoorbeeld het aantal actieve sporters) en soms wat ongunstiger (bijvoorbeeld de consumptie van groente en fruit).

De GGD vindt die verschillen overigens minder belangrijk dan de ernst en omvang van de gezondheidsproblemen in meer absolute zin. Volgens de rapportage ervaren één op de vijf volwassenen en bijna één op de drie 65-plussers beperkingen in hun dagelijks functioneren vanwege problemen met de lichamelijke gezondheid. Eén op de zeven volwassenen en één op de vijf 65-plussers ervaren een slechte psychische gezondheid. Twee op de vijf volwassenen in Heusden voelen zich wel eens eenzaam (zie ook hoofdstuk 5). Van de 65-plussers is dat bijna de helft. In de toekomst zullen door de dubbele vergrijzing in Heusden vooral chronische ziekten en daarmee ook het gebruik van zorgvoorzieningen toenemen.

Mensen in de gemeente Heusden sterven net zo vaak als gemiddeld in Nederland aan hart- en vaatziekten en kanker. Ook worden zij even oud als de gemiddelde Nederlander. Uit het GGD-rapport blijkt ook dat in Heusden - evenals in de regio en in de rest van Nederland - hart- en vaatziekten en psychische stoornissen de belangrijkste gezondheidsproblemen vormen. De belangrijkste oorzaak van ongezondheid is ongezond gedrag.

Ondanks het feit dat Heusden hiermee niet afwijkt van landelijke en regionale gemiddelden, gedragen veel volwassenen zich nog ongezond. Een kwart rookt, een op de negen gebruikt overmatig alcohol, twee op de vijf bewegen te weinig, de meesten voldoen niet aan de norm voor groente- en fruitconsumptie en één op de tien volwassenen vrijt onveilig met een nieuwe of losse partner. In Heusden blijkt bijna één op de tien volwassenen ernstig dik te zijn.

Ongezonde leefgewoonten blijken ook bij veel jongeren zorgwekkend toe te nemen: in Heusden drinkt ruim de helft van de jongeren alcohol en één op de zes jongeren drinkt grote hoeveelheden alcohol in één keer. Een op de twaalf jongeren heeft ooit onveilig gevreeën. In Heusden heeft één op de tien kinderen en jongeren overgewicht. Investeren in gezond gedrag, zodat de gezonde keuze de makkelijke keuze wordt, is volgens de GGD noodzakelijk.

De GGD concludeert dat op basis van de bestaande nota lokaal gezondheidsbeleid, "Heusden op gezonde koers", in de afgelopen jaren weliswaar de nodige preventieve maatregelen zijn getroffen, maar dat met een intensivering van deze preventie nog flinke gezondheidswinst is te boeken. Ten behoeve van de herijking van het bestaande gezondheidsbeleid dat met ingang van 2008 plaats dient te vinden, adviseert de GGD om vooral aandacht te besteden aan de preventie van roken, overgewicht en alcoholmisbruik. Jongeren, ouderen en mensen met een lagere sociaal-economische status zijn de belangrijkste doelgroepen. Bovendien kan met preventie meer worden bereikt bij een betere samenwerking en afstemming tussen de verschillende organisaties en instellingen in Heusden.

11.2 Formulering ambities

In het verlengde van het advies van de GGD zijn wij van plan om het beschikbare arsenaal aan preventieve activiteiten zo doelgericht mogelijk in te zetten. De grootste gezondheidswinst is hierbij volgens ons op jonge leeftijd te boeken. Wij zijn dan ook van plan ons hierbij volledig te richten op de basisschoolleeftijd.

- Met inachtneming daarvan is het dan ook onze ambitie om in overleg met diverse rechtstreeks betrokkenen (met name de GGD, Novadic-Kentron, Thebe Jeugdgezondheidszorg en het onderwijs) een meerjarig plan van aanpak te ontwikkelen.

Dit plan moet voorzien in preventieve activiteiten op het gebied van voeding en bewegen gericht op de basisschooljeugd en preventieve activiteiten gericht op het voorkomen van (buitensporig) genotmiddelengebruik bij het voortgezet onderwijs. De belangrijkste financieringsbron hiervoor is het variabel inzetbaar deel van de jaarlijkse inwonerbijdrage aan de GGD Hart voor Brabant. Hiermee kunnen per gemeente lokale accenten binnen het gezondheidsbeleid worden gelegd. Het betreffende budget bedraagt jaarlijks omstreeks € 62.000,--. Beperkende factor op dit gebied is overigens dat het betreffende budget alleen binnen de "GGD-winkel" is in te zetten.

Hoofdstuk 12. Verantwoording binnen de Wmo

Op grond van artikel 9 van de wet kunnen twee varianten van verantwoording worden onderscheiden binnen de Wmo. Het gaat hier zowel om "horizontale" verantwoording als om "verticale" verantwoording. Aan beide verantwoordingsvarianten moet het College periodiek invulling geven.

12.1 Horizontale verantwoording

De horizontale verantwoordingsplicht betreft de verantwoording richting de burgers en de gemeenteraad ten behoeve van de gezamenlijk te maken lokale keuzes. Het gaat hierbij om gegevens over tevredenheid en geleverde prestaties.

Het College dient hiertoe jaarlijks vóór 1 juli de uitkomsten van onderzoek te publiceren naar de tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de wet over het voorafgaande jaar. Deze gegevens moeten zijn verkregen volgens een methode die na overleg met representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning tot stand is gekomen. Een dergelijke rapportage dient dus voor het eerst vóór 1 juli 2008 te gebeuren en vervolgens jaarlijks te worden herhaald. Op basis van de betreffende rapportages kan vervolgens jaarlijks aanpassing van het gevoerde beleid plaatsvinden door de gemeenteraad.

12.2 Verticale verantwoording

De verticale verantwoordingsplicht heeft betrekking op de jaarlijkse aanlevering (ook vóór 1 juli) van gegevens aan een door de rijksoverheid aan te wijzen onderzoeksinstelling. In de Regeling maatschappelijke ondersteuning is opgenomen over welke prestatiegegevens de gemeenten jaarlijks moeten rapporteren. Het gaat hier bijvoorbeeld om de wijze waarop de gemeente werkt aan de kwaliteit van de geleverde producten en diensten in het kader van de Wmo, de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan cliëntondersteuning etc. De onderzoeksinstelling analyseert de gegevens en maakt hiervan een rapport waarin de gemeenten met elkaar worden vergeleken. Publicatie hiervan vindt plaats via een nog nader te benoemen website.

Ten behoeve van de evaluatie van de Wmo en vanwege de systeemverantwoordelijkheid van VWS zal VWS jaarlijks de uitvoering van de Wmo monitoren. Het gaat VWS hierbij niet om een controle van individuele gemeenten, maar om de werking van het "systeem" van de Wmo. Voor de evaluatie en de monitor zal VWS zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande informatie. Daarnaast zullen in het kader van de monitor en de evaluatie aanvullende vragen aan gemeenten gesteld worden. Het is nog niet bekend hoe het onderzoek er precies uit komt te zien.

12.3 Vormgeving verantwoordingsplicht

De aard, vorm en wijze waarop invulling moet worden gegeven aan de verticale verantwoordingsplicht is grotendeels wettelijk voorgeschreven. In het verlengde daarvan is het alleen van belang om de interne organisatie dusdanig in te richten dat op een zo eenvoudig mogelijke wijze de gewenste informatie kan worden gegenereerd.

Voor wat betreft de horizontale verantwoording zijn wij van mening dat deze in nauw overleg met de Wmo-raad tot stand dient te komen. De inmiddels door de VNG in samenwerking met VWS ontwikkelde handreiking op dit gebied kan daarvoor een goede basis zijn.

Schematisch is e.e.a. verwoord in het plan van aanpak van hoofdstuk 14.

Hoofdstuk 13. Financieel kader

In totaal beschikken we per 1 januari 2007 over ruim 8 miljoen euro voor de uitvoering van het beleid dat onder de werking van de Wmo valt. Voor het grootste deel (5,5 miljoen) gaat het hier om bestaand budget dat voorheen onder de werking van de Welzijnswet en de Wet voorzieningen gehandicapten viel. Het andere deel (2,6 miljoen) is aanvullend budget ten behoeve van het uitvoeren van de nieuwe taken die in het kader van de Wmo naar de gemeente zijn overgeheveld. In het verlengde van het hierover vermelde in het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader Wmo is, het betreffende totaalbudget ook meteen kaderstellend voor de uitvoering van de Wmo.

13.1 Beschikbare budgetten

Op basis van de cijfers in de lopende gemeentebegroting en de nieuwe budgetten op basis van de meicirculaire 2007 van het rijk gaat het om de volgende, afgeronde bedragen.

Budget	Bestaand	Nieuw	
Subsidies Welzijn	3.200.000,--		
Wvg-budget	2.300.000,--		
Hulp bij het huishouden ¹¹		2.592.000,--	
Subsidies Wmo		112.000,--	
Uitvoeringskosten		113.000,--	
Totaal	5.500.000,--	2.817.000,--	8.317.000,--

Het bestaande subsidiebudget welzijn vloeit voort uit de huidige gemeentelijke nota subsidies en is dus exclusief de bedragen die betrekking hebben op gemeenschappelijke regelingen zoals b.v. de GGD Hart voor Brabant.

13.2 Budgetverdeling

De verschillende, te onderscheiden bedragen zijn niet geormerkt en dus bestaat de mogelijkheid om hiermee te "schuiven". Vooralsnog zijn wij evenwel niet van plan om hiertoe over te gaan. Met name de nieuwe budgetten zijn namelijk een goed referentiekader voor de vraag of het huidige en toekomstige rijksbudget voor de uitvoering van de Wmo toereikend zal zijn. Zie hiervoor ook de in hoofdstuk 9 geformuleerde vraagtekens als het gaat om de omvang van het budget voor de uitvoering van de Hulp bij het huishouden.

Met inachtneming van het bovenstaande gaan wij voor wat betreft de budgetverdeling dan ook uit van een onderscheid tussen budgetten ten behoeve van de bekostiging van de individuele voorzieningen en budgetten ten behoeve van de bekostiging van de collectieve voorzieningen.

13.2.1 Budget individuele voorzieningen

Het budget waarbinnen gestalte moet worden gegeven aan het gemeentelijk beleid op het gebied van de individuele voorzieningen heeft betrekking op het bestaande Wvg-budget aangevuld met het nieuwe budget voor de taak Hulp bij het huishouden.

¹¹ Het betreffende bedrag is exclusief een bedrag van € 288.000,-- dat op basis van de uitgangspunten van de meicirculaire in de vorm van eigen bijdragen van cliënten dient te worden ontvangen.

Ook de eigen bijdragen en het budget waar de gemeentelijke uitvoeringskosten uit moeten worden betaald, vallen onder deze noemer. In totaal gaat het hierbij dan om een bedrag van € 5.293.000,--. Ook binnen dit budget blijft vooralsnog sprake van een onderscheid tussen de kosten van de verschillende individuele voorzieningen. Op basis daarvan blijven we immers goed zicht houden op de kostenontwikkelingen per voorziening.

13.2.2 Budget collectieve voorzieningen

Het budget dat betrekking heeft op de collectieve voorzieningen omvat het bestaande subsidiebudget, aangevuld met een aantal Wmo-subsidies die voorheen op grond van de Awbz door het zorgkantoor aan verschillende organisaties werd verstrekt. Het totaalbudget aan collectieve voorzieningen bedraagt € 3.312.000,--. Hiervan is een bedrag van € 112.000,-- afkomstig van de Wmo-subsidies. In concreto gaat het hierbij op basis van de septembercirculaire 2006 van de rijksoverheid om de onderstaande, voormalige subsidies en bijbehorende bedragen. In bijlage 7 is in tabelvorm een toelichting opgenomen van de verschillende subsidievormen en –ontvangers.

• Diensten bij wonen met zorg (DWZ)	€ 60.933,--
• Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM)	€ 24.096,--
• Collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg (CPGGZ)	€ 22.552,--
• Vorming, training en advies (VTA)	€ 3.132,--
• Besluit bijdrage Awbz-gemeenten (BBAG)	€ 1.200,--

In het kader van de overgang van de verschillende subsidies naar de gemeenten is bepaald dat het overnemen van de subsidierelatie geen gemeentelijke verplichting is. Niettemin hebben wij op basis van het in bijlage 1 opgenomen beleidskader Wmo besloten om het jaar 2007 als overgangsjaar te bestempelen en de oorspronkelijke subsidierelaties in dat jaar in principe te continueren.

Vanaf 2008 zijn wij van plan de betreffende middelen in het verlengde van het gemeentelijk Wmo-beleid in te zetten en deze subsidies onderdeel te laten vormen van de nog te herijken gemeentelijke nota subsidies. Voor wat betreft de middelen in het kader van de voormalige CVTM en CPGGZ-regeling is in respectievelijk de hoofdstukken 7 en 10 al een structurele bestemming aan de betreffende middelen gegeven. Voor wat betreft de middelen in het kader van de overige regelingen zijn wij van plan om deze in te zetten ter dekking van de kosten die de formulering van de verschillende ambities in het kader van dit beleidsplan met zich meebrengen. Het gaat hierbij om een restantbudget ter grootte van € 64.000,--. In het plan van aanpak in hoofdstuk 14 van dit beleidsplan is hier bij de betreffende ambities melding van gemaakt. Definitieve uitwerking hiervan zal plaatsvinden in het kader van de gemeentelijke nota subsidies.

Hoofdstuk 14. Bundeling, integratie en planning

De ambities voor de looptijd van het beleidsplan zoals die in de voorgaande hoofdstukken zijn geformuleerd, zijn hieronder schematisch weergegeven. Aan elke ambitie is een zo concreet mogelijke doelstelling gekoppeld. Tevens is voor elke ambitie de mate van prioriteit geformuleerd. De prioritering is weergegeven op een schaal van 1 tot en met 5, waarbij 1 de hoogste mate van prioriteit vertegenwoordigt. De toegekende mate van prioriteit is van relatieve aard: alle geformuleerde ambities zijn uiteraard belangrijk, maar ook daarbinnen kan een prioritaire volgorde worden aangebracht. De factoren die een rol hebben gespeeld in het toekennen van de prioritering zijn met name de factoren tijd en noodzaak. Laatstgenoemde factor is sterk beïnvloed vanuit het maatschappelijk veld.

Ambitie	Versterking leefbaarheid in wijken en buurten
Aanpak	• Continueren wijkbezoeken en wijkpanels op planmatige basis en in overleg met kernpartners. • Hernieuwde aandacht voor de ondersteuning van activiteiten gericht op de leefbaarheid van wijken en buurten via de herijking van de gemeentelijke nota subsidies.
Prestatievelden	Prestatieveld 1 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 5.
Betrokkenen	Buurtbewoners, Woonveste, Politie, Sphinx en Gemeente.
Budget	- Reguliere onderhoudsbudgetten Woonveste en Gemeente. - Snel en flexibel inzetbaar budget in jaarlijkse begrotingen.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2^e helft 2007. - Uitvoering vanaf begin 2008.
Doelstelling	Vaststellen plan van aanpak wijkgericht werken. Bewonersparticipatie op wijkniveau en het vormgeven van een frontofficerol door de gemeentelijke Buitendienst zijn belangrijke uitgangspunten. Gestreefd wordt naar een verhoging van de leefbaarheid van die wijken die op basis van het plan van aanpak het eerst worden aangepakt. Nulmeting vindt plaats via leefbaarheidsenquêtes.
Prioriteit	1

Ambitie	Evaluatie beleid individuele voorzieningen Wmo
Aanpak	• Klanttevredenheidsonderzoek onder Wmo-cliënten. • Financiële analyse kosten en inkomsten van rijksoverheid. • Verwerking aanbevelingen rapportage Rekenkamercommissie.
Prestatievelden	Prestatieveld 6 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 4.
Betrokkenen	Cliënten Wmo, Wmo-raad, Zorgaanbieders, Gemeente.
Budget	- Uitvoeringsbudget Wmo.
Periode	- Voorbereiding en uitvoering klanttevredenheidsonderzoek 2^e helft 2007. - Evaluatierapportage 1^e helft 2008.
Doelstelling	De klanttevredenheid is na de invoering van de Wmo op een hoger niveau dan voor de invoering van de Wmo. De uitvoering van de Wmo heeft binnen de daarvoor beschikbare budgetten plaats kunnen vinden.
Prioriteit	1.

Ambitie	Versterking participatie
Aanpak	• Formaliseren en faciliteren van Wmo-raad. • Plan van aanpak samenwerking betrokken gemeenten, ISD en WML t.b.v. participatie moeilijk naar arbeidsmarkt toeleidbare doelgroepen. • Preventie en bestrijding eenzaamheidsproblematiek.
Prestatievelden	Prestatieveld 5 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 1.
Betrokkenen	- Wmo-raad en Gemeente. - Gemeenten Waalwijk, Loon op Zand, Heusden, ISD en WML.
Budget	- Aanvullend subsidiebudget Wmo-raad, omvang nog niet bekend. - Bestaande integratiebudgetten, mogelijk Provinciale subsidie. - Deel restantbudget overgehevelde Wmo-subsidies.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2^e helft 2007 en 1^e helft 2008. - Uitvoering vanaf 2008 tot 2012.
Doelstelling	Realiseren Wmo-raad met brede vertegenwoordiging aan doelgroepen op basis van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening. Daling eenzaamheidsproblematiek tot gemiddeld percentage in regio Hart voor Brabant.
Prioriteit	1.

Ambitie	Doorontwikkeling Loket maatschappelijke ondersteuning
Aanpak	• De fysieke doorontwikkeling van het loket vindt plaats parallel aan de besluitvorming rondom de eventuele centralisering van de backoffices van de gemeentehuizen. De digitale doorontwikkeling vindt plaats in het kader van het samenwerkingsverband Dimpact. De verbreding en verdieping van de dienstverlening door en vanuit het loket vindt plaats met de ketenpartners uit het Platform WWZ. • Nadere uitwerking vindt plaats in de notitie Lokaal loket wonen, welzijn en zorg gemeente Heusden, "Een kastje zonder muur"
Prestatievelden	Prestatieveld 3 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 6.
Betrokkenen	Ketenpartners platform WWZ, Dimpact, cliënten loket Maatschappelijke ondersteuning.
Budget	- Bestaande contributie Dimpact tbv verdere digitalisering. - Uitvoeringsbudget Wmo tbv verbreding en verdieping dienstverlening. - Investeringsbudget automatisering en fysieke doorontwikkeling, vooralsnog P.M.
Periode	- Interactieve formulieren: 2^e helft 2007 en 1^e helft 2008. - Formaliseren samenwerking partners: 1^e helft 2008. - Fysieke doorontwikkeling loket: vanaf 2^e helft 2008.
Doelstelling	Realiseren digitaal aanvraagformulier voor alle individuele voorzieningen Wmo binnen hiervoor genoemde periode. Sluiten samenwerkingsovereenkomst met minimaal 3 backofficeorganisaties t.b.v. ketensamenwerking binnen hiervoor genoemde periode.
Prioriteit	1.

Ambitie	Ontwikkeling integraal jeugdbeleid 0 – 23 jarigen
Aanpak	Opzetten integraal jeugdbeleid op basis van ketenbenadering “van wieg tot werk” in vervolg op huidige integraal jeugdbeleid. Aspecten daarin zijn onder meer: • onderzoek naar systeem Zorg voor jeugd t.b.v. mogelijke vormgeving Centrum voor Jeugd en Gezin; • versterking jeugdparticipatie via Heusdens Jongeren Initiatief; • afstemmen subsidiestromen opvoedingsondersteuning.
Prestatievelden	Prestatieveld 2 is leidend. Daarnaast relaties met prestatievelden 1,5 en 6
Betrokkenen	Jongeren, Sphinx, Consultatiebureau's, AMW, GGD, Politie en Gemeente.
Budget	- Provinciale subsidie t.b.v. systeem Zorg voor jeugd. - Rijksbijdrage in kader van evt. pilot Centrum voor Jeugd en Gezin. - Aanvullend bestaand gemeentelijk budget jeugdbeleid. - Budget jeugdparticipatie ad. € 8.100,--. - Bestaande regionale en lokale subsidiebudgetten opvoedingsond. - Mogelijk rijksbijdrage a.g.v. motie Verhagen.
Periode	Vorbereidende werkzaamheden 2007 en 2008. Uitvoering 2009 t/m 2012.
Doelstelling	Vroegtijdige signalering van alle risicokinderen in de leeftijd van 0 tot 23 jaar via digitaal signaleringssysteem. Realisering website door en voor jongeren met gemiddeld maandelijks bezoekersaantal van 50. Sluitende (subsidie)afpraak met betrokken organisaties.
Prioriteit	2.

Ambitie	Ontwikkeling Woonservicezones
Aanpak	Vraag, aanbod en ontwikkelingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg in beeld brengen voor de hele gemeente Heusden.
Prestatievelden	Prestatieveld 1 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 5.
Betrokkenen	Participanten Platform Wonen, welzijn, zorg.
Budget	Bekostiging rapportage via gemeentelijke reserve volkshuisvesting en bijdrage Stg. Woonveste.
Periode	- Vorbereidende werkzaamheden 2007. - Besluitvorming eind 2007.
Doelstelling	Vaststellen rapportage woonservicezones als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de combinatie wonen, welzijn en zorg.
Prioriteit	2.

Ambitie	Versterking lokale ondersteuning mantelzorg
Aanpak	• Maken van subsidieafspraken met Stg. ZWOH tbv verbreding en versterking lokale ondersteuning. • Betrekken regionale expertise Stg. Mantelzorg Midden-Brabant en overige organisaties als uitgangspunt.
Prestatievelden	Prestatieveld 4 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 6.
Betrokkenen	Mantelzorgers, Stg. ZWOH, Stg. Mantelzorg Midden-Brabant, Wmo-raad en Gemeente.
Budget	- Regionaal budget centrumgemeente Tiburg 2007 tbv Stg. Mantelzorg Midden-Brabant. - Bestaand en aanvullend lokaal budget 2007 van resp. € 15.000,-- en € 25.000,-- (voorheen CVTM) tbv Stg. ZWOH. - Vanaf 2008 inzet aanvullende lokale middelen ter vervanging van huidig regionaal budget. Omvang nog niet bekend.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2^e helft 2007. - Uitvoering vanaf 2008 tot 2012.
Doelstelling	Verdubbeling van het bereik onder de Heusdense mantelzorgers naar 160 personen.
Prioriteit	2.

Ambitie	Ontwikkeling plan van aanpak preventieve gezondheidszorg
Aanpak	• Overleg GGD, Gemeente en betrokken organisaties omtrent signalen uit kernboodschappen en de noodzakelijke vertaling daarvan. • Thema's zijn voeding, overgewicht en genotmiddelengebruik. • Doelgroepen zijn jongeren in de basisschoolleeftijd.
Prestatievelden	Prestatieveld 10 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 2 en 7,8,9.
Betrokkenen	Basisonderwijs, kinderen en ouders, GGD Hart voor Brabant, Novadic-Kentron en Gemeente.
Budget	- Budget lokale accenten reguliere bijdrage GGD ad. € 62.000,-- per jaar. - Deel restantbudget overgehevelde Wmo-subsidies t.b.v. preventie genotmiddelengebruik.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2007. - Uitvoering vanaf (school)jaar 2007/2008 tot 2012.
Doelstelling	Overgewicht van 12 naar 10%; Geen verdere stijging roken en alcoholgebruik; Dagelijks groente- en fruitconsumptie van 42 naar 50%.
Prioriteit	2.

Ambitie	Opzet lokale ondersteuning informele zorg
Aanpak	• Maken van subsidieafspraken met Stg. ZWOH tbv opzet ondersteuning informele zorg. • Betrekken regionale expertise Stg. Contour als uitgangspunt.
Prestatievelden	Prestatieveld 4 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 6.
Betrokkenen	Vrijwilligers, Stg. ZWOH, Stg. Sphinx, Stg. Contour, Wmo-raad en Gemeente.
Budget	- Regionaal budget centrumgemeente Tiburg 2007 tbv Stg. Contour. - Binnen bestaand subsidiebudget Stg. ZWOH. - Vanaf 2008 inzet aanvullende lokale middelen ter vervanging van huidig regionaal budget. Omvang nog niet bekend.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2007. - Uitvoering vanaf 2008 tot 2012.
Doelstelling	Afsluiten van 10 trajecten begeleiding informele zorg in 2008. Verhoging aantal trajecten vanaf 2009 recht evenredig aan verhoging budget.
Prioriteit	3.

Ambitie	Versterking ondersteuning vrijwilligerswerk
Aanpak	Vormgeven prioritering vrijwilligerswerk in de herijking van de gemeentelijke nota subsidies.
Prestatievelden	Prestatieveld 4 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 5.
Betrokkenen	Vrijwilligersorganisaties, Stg. Sphinx en Gemeente.
Budget	- Binnen regulier subsidiebudget Sphinx. - Herschikking subsidiebudgetten nota subsidies. - Budgetten kadervorming, vrijwilligersavond en collectieve verzekering ad. € 32.000,--
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 1^e helft 2008. - Uitvoering vanaf 2009.
Doelstelling	Sluitende subsidieafpraak binnen regulier subsidiebudget met Stg. Sphinx.
Prioriteit	3.

Ambitie	Opzet horizontale verantwoording
Aanpak	Vormgeven horizontale verantwoordingsplicht in overleg met Wmo-raad.
Prestatievelden	Prestatieveld 6 is leidend. Daarnaast relatie met prestatieveld 5.
Betrokkenen	Wmo-raad en Gemeente.
Budget	Regulier uitvoeringsbudget Wmo.
Periode	- Voorbereidende werkzaamheden 2^e helft 2007. - Verantwoording in 1^e helft 2008.
Doelstelling	Realiseren klanttevredenheidsonderzoek conform bepalingen Wmo.
Prioriteit	3.

Ambitie	Bijdrage aan regionaal preventieprogramma ter voorkoming en bestrijding van psychische, psychosociale, en/of verslavingsproblematiek
Aanpak	• Regionale en lokale inventarisatie van de doelgroepen met een psychische, psychosociale en/of verslavingsproblemen en de doelgroepen met een verhoogd risico daartoe. • Organiseren van een rond de cliënt georganiseerd sluitend zorg- en ondersteuningsaanbod. • Het inzetten van bewezen, effectieve interventies gericht op risicogroepen. • Continueren regionale samenwerking Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG).
Prestatievelden	Prestatievelden 7, 8 en 9 zijn leidend. Daarnaast relatie met prestatievelden 1 en 2.
Betrokkenen	Centrumgemeente 's-Hertogenbosch, gemeenten regio 's-Hertogenbosch, GGD Hart voor Brabant, Novadic-Kentron, Reinier van Arkel Groep.
Budget	- Doeluitkeringen centrumgemeente. - Subsidiebudgetten collectieve preventie GGZ regiogemeenten, Heusden € 23.000,-- (voorheen CPGGZ). - Budget preventie en bestrijding huiselijk geweld ad € 20.000,--. - Bijdrage instandhouding ASHG ad € 5.250,--.
Periode	- Planontwikkeling 2^e helft 2007. - Looptijd plan 2008 t/m 2011.
Doelstelling	Aantal burgers uit onze gemeente met enkelvoudige psychische/psychosociale en/of verslavingsproblemen neemt niet toe gedurende de looptijd van het preventieprogramma.
Prioriteit	4.

Bijlagen

1. Notitie Beleidskader Wmo.
Gemeente Heusden, juli 2006.
2. Nota Integraal jeugdbeleid.
Gemeente Heusden, december 2005.
3. Notitie Lokaal loket wonen, welzijn en zorg gemeente Heusden, "Een kastje zonder muur"
Platform Wonen, Welzijn en Zorg gemeente Heusden, november 2006.
4. Verordening en Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007.
Gemeente Heusden, september 2006.
5. Rapportage Wvg.
Rekenkamercommissie Heusden, mei 2007.
6. Rapportage "Gezondheid telt! in Heusden, kernboodschappen voor lokaal beleid"
GGD Hart voor Brabant, februari 2007.
7. Overzicht overgehevelde subsidies AWBZ.